

oğluma masallar

Oğluma Masallar

Ayışığı Kitaplığı

Kitabın Adı

Oğluma Masallar

Derleyen Adı

Sena Őat

Birinci Basım

Temmuz 2020

ISBN

-

Yayın Sertifika No

15814

Baskı

Net Kırtasiye Tan. ve Matbaa San. Tic. Ltd. Őti.
Adres: Ömeravni Mah. İnönü Cad. Beytölmacı
Sok. No: 23/A Beyoğlu/İstanbul
Tel: 444 07 08

Kapak Tasarım

Sena Őat

Telif Eserleri Kanunu gereğince bu eserin
bütöün hakları Yeni Dönem Yayıncılık'a aittir.

Yeni Dönem Yayıncılık

İskenderpaŐa Mah. Sofular Cad.
Fatih / İstanbul
Tel&Fax: 212 533 32 57
www.mucadelebirligi10.net

İçindekiler

Kırmızı Top ve İki Arkadaşı	7
Kaybolan Çocuk.....	23
Şekerci Dede.....	41
Küçük Balık.....	53
Gökkuşığı ve Büyük Uçak	71
Palyaço ve Küçük Çocuk.....	85

YAYINCI NOTU

Ekin-sanat mücadelesinde 15.yılıni geride bırakan Önsöz Dergisi'nde çeşitli dosya konularında yazılar hazırlandı, araştırmalar derlendi, devrimci sanatçıların hayatları işlendi.

“İnsanlığın kurtuluşunu hedefleyen sosyalizm büyük bir eserdir; bu da onun Önsöz'üdür.” şiarıyla yayın hayatı boyunca hep devrimci aydınları, sanatçıları konu ve konuk eden Önsöz, yayınladığı 45 sayıda yazılan-çizilenleri derledi. “Hasat Zamanı”, “Sanata Dair Notlar-2”, “Tarihsel Gelişmelerin Sanata Yansıması” ve “Yabancılaşmaya Karşı Beyin Egzersizleri” kitaplarıyla başlayan serinin devamı niteliğinde hazırlanan bu kitaplar Ayışığı Kitaplığının içerisinde sizlerin beğenisine sunuluyor.

Temmuz 2020

KİTABA DAİR

Önsöz Dergisi yayınlandığı süre boyunca sayfalarını birbirinden çok farklı yazar, çizer, aydın ve sanatçıya açmaya çalıştı. Kimi zaman bu okurlar Önsöz'ün sayfalarında kalıcı yer ettiler.

“Oğluma Masallar” derginin 18. ile 23. sayıları arasında hem çocuklar hem de çocuklu okurlar için hazırlanan bir seriydi ve derginin çizerlerinden S.Ş.'nin Önsöz'de attığı ilk adımlardı.

Yayınlanan altı masaldan beşi çizimleriyle birlikte yayınlanmış olup son masalın çizimleri kitap hazırlanırken tamamlandı.

KIRMIZI TOP
VE
İKİ ARKADAŞI

İşçiler fabrikadan çıkan çok ama çok sayıda topu önce çuvallara dolduruyor, sonra çuvalların ağzını bağlıyor ve büyük büyük kamyonlara dolduruyorlardı. Son koydukları çuvallardan birine işçiler önce küçük, şirin bir kırmızı topu koydular, arkasından yine küçük, tatlı siyah bir topu getirip kırmızı topun yanına koydular. Küçük kırmızı top şaşkınlıkla yanına getirilip bırakılan siyah topa döndü,

– Bizi buraya niçin koydular, nereye götürecekler biliyor musun?

Kendisi de şaşkınlık içindeki siyah top,

– Hayır bilmiyorum, ama bir yere de gitmek istemiyorum, dedi.

Onlar böyle konuşurlarken bir başka işçi yanlarına yeşil bir topu getirip bıraktı. İkisi konuşmayı bırakıp yeşil topa baktılar.

– Senin adın ne, diye sordu kırmızı top ona.

Çuvala getirilip bırakılan sonuncu top,

– Bana yeşil diyorlar, diye üzgün bir sesle yanıt verdi.

Belli ki siyah top da bir yere gitmek is-

temiyordu. Bu sırada bir işçi geldi, çuvalın ağzını bağladı sonra da kamyonun kapısını kapattı. Çok geçmeden kamyon hareket etti. Çuvalın içindeki toplar bir o yana bir bu yana sallanıp duruyorlardı. Siyah ve yeşil topların üzüntülü hallerine dayanamayan kırmızı top,

– Bakın, dedi sakın bir sesle, üzülmenize gerek yok. Hem bizi buraya getirmeselerdi biz birbirimizi nasıl tanıyacaktık, değil mi ama... Ayrıca biz fabrikada kalsaydık mutlu olamazdık ki. Orada sıkılırdık. Biz ancak çocuklarla oynarsak, onlarla arkadaş olursak mutlu oluruz. Galiba bizi çocuklarla tanışabileceğimiz, onlarla buluşabileceğimiz yere götürüyorlar. Onun için üzülmeyi bırakın. Şimdi gelin biz arkadaş olalım ve birbirimizden ayrılmamaya çalışalım, olur mu?

Kırmızı topun sözleri ikisinin de aklına yatmıştı. İkisi de üzüntülerini üzerlerinden atmış, neşeyle etrafı seyretmeye başlamışlardı. Bu sırada kamyon bir yerde durdu ve birkaç çuval topu aşağı indirdiler. Aşağıdan sesler geliyordu. Biri “Bu kadar bana yeter.” diyor, bir başkası paradan söz ediyordu. Buna anlam veremediler. Çocuklarla buluşmak, tanışmak, oynamak ve onlarla mutlu olmak tamam da bu ‘para’ da neyin nesi oluyordu?

Onlar bu durumu anlamaya çalışırken kamyon tekrar yola koyuldu ve bu durum birkaç kez tekrar etti. Kamyonun her durmasında kamyondaki top çuvaları azalıyordu. Geriye sadece birkaç çuval kalınca, kırmızı top

artık sıranın kendilerine geldiğini anlamıştı.

“Oh,” diye geçirdi içinden, “nihayet biz de arkadaşlarımıza kavuşuyoruz.” Çok geçmeden son kalan top çuvalı da kamyondan indirildi ve bir dükkâna konuldu. Biraz sonra yaşlı bir amca gelip çuvalın ağzını açtı. Bu, dükkân sahibi yaşlı bakkal amca idi. Bakkal amca, çok iyi kalpli birine benziyordu. O dükkânla ilgilenirken içeriye iki küçük çocuk girdi. Küçük sarışın olanı,

– Amca biz top almak istiyoruz, dedi. Yaşlı amca,

– Hangisini istiyorsanız seçebilirsiniz ama paranız var mı peki küçük yaramazlar?

Büyük olanı hemen yanıt verdi,

– Var, var, ben şu renkli olanımı istiyorum.

Öteki çocuk,

– Ben de mavi olanını istiyorum.

Bakkal amca topları çuvaldan çıkarıp çocuklara verdi. Yaşlı adam çocuklardan aldığı parayı sayarken kırmızı topu bir korku sardı. “Eyvah” dedi kendi kendine “ya bizi de başka başka çocuklara satarsa ne olacak?” Sonra kendi sorusunun cevabını yine kendisi verdi, “O zaman biz üç arkadaş birbirimizden ayrılırız.” Oysa üç arkadaş birbirlerinden ayrılmak istemiyorlardı. İyi ama bu nasıl olacaktı? Kırmızı top, durumu siyah ve yeşil topa anlattı ve ne yapabileceklerini sordu. Siyah top, umutsuz bir şekilde,

– Bu durumda ne yapabiliriz ki? Bence

yapacak bir şey yok. Ama sizden ayrılırsam çok kötü olacağımı biliyorum.

Sesi ağlamaklıydı. Yeşil top onun bu haline çok üzülmüştü.

– Dur bakalım hele, o kadar umutsuz olma, diyerek arkadaşını sakinleştirmeye çalıştı.

Kırmızı top;

– Arkadaşlar, bakkal amcayla konuşsak nasıl olur acaba?

Siyah top çok umutsuz ve karamsardı, hıçkırarak,

– Ne konuşacağız ki? Hem konuşsak bile ne işe yarayacak?

Siyah top yolculuk sırasında arkadaşlarını o kadar sevmiş ve o kadar bağlanmıştı ki, onlardan ayrılma düşüncesi bile onu çok ama çok üzüyordu. Yeşil top söze karıştı,

– Biz de seni çok seviyoruz ve senden ayrılmak istemiyoruz. Ama böyle ağlamakla bir şey yapamayız. Bence kırmızı topun dediğini yapalım, bakkal amca ile konuşalım. Bakkal amca iyi kalpli birine benziyor, belki konuşmamız işe yarar ve bizi başka başka çocuklara satmaz.

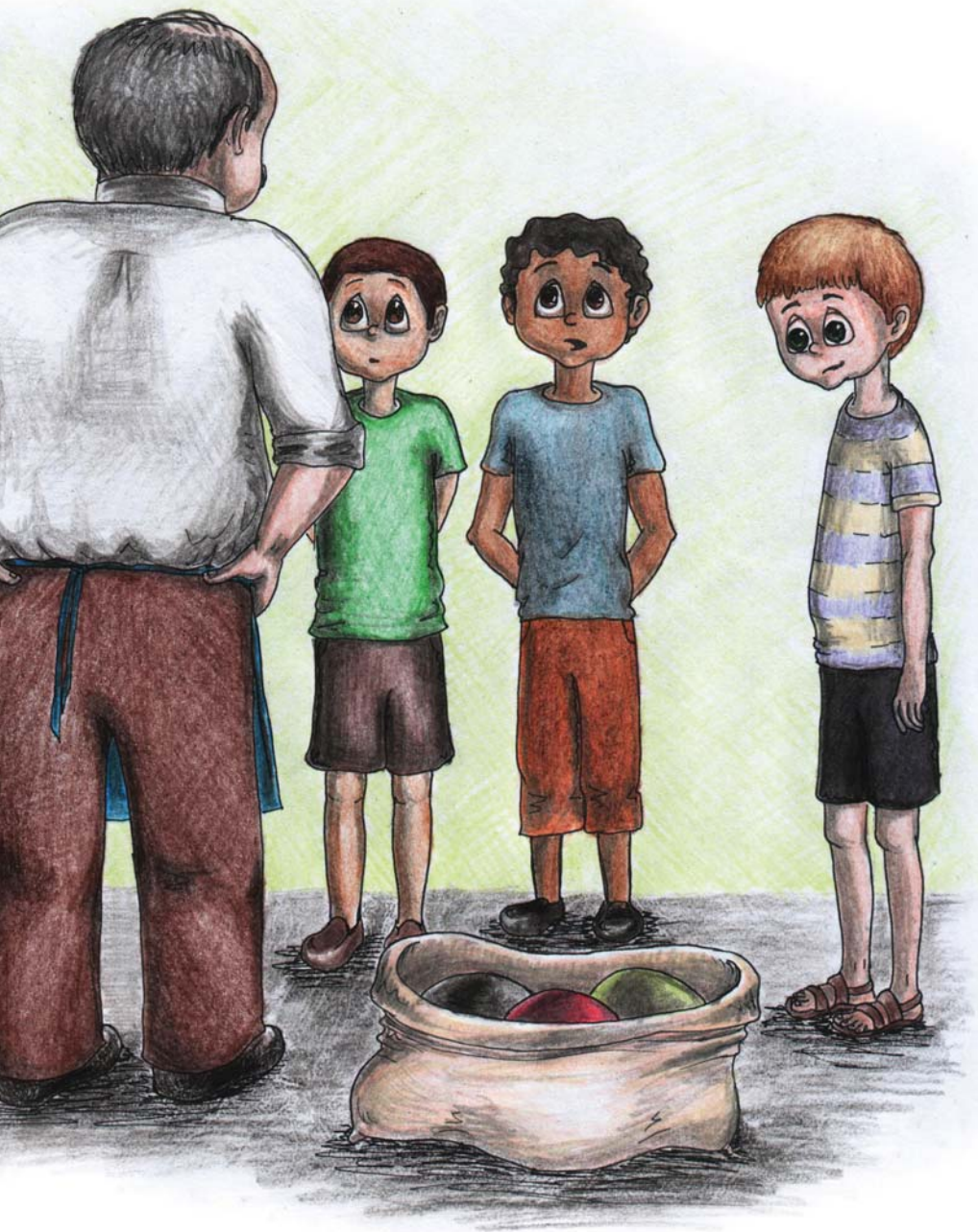
Siyah top,

– Peki, onunla kim konuşacak?

Kırmızı top,

– Ben konuşurum, bu işi bana bırakın.

O sırada bakkal amca yeni aldığı malları dışarıdan içeriye taşıyıp raflara diziyordu. Bu yüzden sürekli top çuvalının yanından geçip

bir dışarı bir içeri gidip geliyordu. İşte böyle gidip gelirken birden bir şeyin arkadan kendisine dokunduğunu hissetti ve “Bakkal amca bakar mısın?” dediğini duydu. Arkasına, sesin geldiği tarafa baktı, kimsecikler yoktu. O öyle sağına soluna bakınırken aynı sesin top çuvalının içinden geldiğini görünce kulaklarına inanamadı. Çuvala yaklaşıncı küçük, sevimli kırmızı bir topun kendisiyle konuşmaya çalıştığını hayretler içinde gördü. Kırmızı top,

– Bakkal amca seninle bir şey konuşabilir miyim?

Yaşlı adam şaşkınlığını yenerek,

– Söyle bakalım küçük yaramaz top, ne istiyorsun?

Sevdiği küçük şeylere ‘yaramaz’ demek iyi kalpli yaşlı amcanın huyuydu.

– Biz, dedi küçük kırmızı top, üç arkadaşız ve birbirimizi çok seviyoruz. Onun için birbirimizden hiç ayrılmak istemiyoruz. Ne olursun bizi başka başka çocuklara satarak birbirimizden ayırma.

– Ama bu nasıl olur? Hiçbir çocuk üç topu birden almaz ki, hem alacak olsa anne babası ona çok kızar.

Konuşmaları başından beri sessizce ve merak içinde dinleyen siyah top dayanamayıp söze karıştı;

– İsterseniz, dedi küçük siyah top ağlamaklı bir sesle, birimizi isteyene diğer ikimizi bedava verebilirsiniz, böylece bizi birbirimizden ayırmamış olursunuz.

Bakkal amca biraz düşündü. Aslında kendisi de bu üç arkadaşı birbirinden ayırmak istemiyordu. Siyah topun dediğini yapacak olsa biraz zarara uğrayacaktı ama onun haline o kadar üzülmüştü ki dayanamayıp kabul etti.

– Tamam, dedi siyah topa, senin dediğin gibi yapacağım.

Üç arkadaş önce kulaklarına inanamadılar. Baştaki üzüntü ve umutsuzluk şimdi yerini büyük bir mutluluğa bırakmıştı. Sevinçten ne yapacaklarını şaşırdılar. Onlar böyle sevinirken dükkâna üç küçük çocuk girdi. En önde olanı,

– Bakkal amca ben top almak istiyorum. Bana şu kırmızı topu verir misin, dedi.

Üç arkadaşına verdiği sözü unutmayan bakkal amca cevap verdi,

– Tamam vereyim. Onun yanında şu siyah ve yeşil topları da bedava vereceğim size ama bir şartım var. Bu topları birbirinden ayırmayacaksınız, tamam mı?

Üç topun aslında arkadaş olduklarını bilmeyen küçük çocuklar bakkal amcanın bu davranışına bir anlam verememişlerdi. Yine de çok mutlu olmuşlardı. Sevine sevine topları alıp doğruca kırmızı topu satın alan esmer, zayıf, kara saçlı, kara gözlü çocuğun evine gittiler. Çocuğun annesi üç küçüğü ellerinde birer topla görünce çok kızdı.

– Ben size bir top alın demiştim siz neden üç top aldınız, söyleyin bakayım? Hem üç top

parasını nerden buldunuz siz, diye bağırmaya başladı.

Annesinin böyle soracağını önceden tahmin eden esmer, zayıf çocuk cevabını hazırlamıştı bile.

– Dur anne kızma, biz sadece kırmızı topun parasını verdik, diğerlerini bakkal amca bize bedava verdi.

Anne, inanmaz şekilde kafasını sallayınca çocukların azar işiteceğini anlayan kırmızı top söze karıştı,

– Teyzeciğim, diye söze başladı kırmızı top, oğlun doğru söylüyor. Biz üç arkadaş birbirimizden ayrılmayalım diye bakkal amca sadece bizim için para aldı. Nolursun, çocuklara kızma ve bizi birbirimizden ayırma. Biz de çocuklarla arkadaş olmak istiyoruz.

Şaşkınlıktan annenin ağzı açık kalmıştı. Karşısındaki top konuşuyordu. Bu yaşına kadar hiç böyle bir şeyle karşılaşmamıştı. Sonra şaşkınlığını üzerinden atıp kendini toplardı.

– Eh mademki birbirinizden ayrılmak istemiyorsunuz bundan sonra bizde kalın, dedi.

Böylece fabrikadan başlayan yolculuk esmer, kara gözlü çocuğun evinde bitmişti. Akşam bütün aile bir araya toplandığında üç arkadaş da bir köşede mutlu bir şekilde dinleniyordu.

O günden sonra toplarla küçük çocuklar çok iyi arkadaş oldular ve birbirlerinden hiç ayrılmadılar.

KAYBOLAN ÇOCUK

Köyde annesi ve babasıyla birlikte yaşayan küçük sevimli çocuk bir gün tek başına çıkıp dolaşmak istedi. Pek bir arkadaşı olmadığı için bütün günü annesiyle geçirmek onu sıkıyordu. Annesi de durumun farkındaydı ama yapacak bir şeyi yoktu.

İşte yine böyle canının sıkıldığı bir anda annesine,

– Anne, çıkıp dolaşmak istiyorum, izin verir misin, diye sordu.

Annesi de sorusuna soruyla karşılık verdi.

– Olur ama nereye gideceksin?

Küçük çocuk hep merak ettiği ama bir gün bile olsun gitmediği ormana gitmek istiyordu. Köy ormana çok yakındı. Orada değişik hayvanların yaşadığını duymuştu ama köydeki kuş, kedi, köpek, eşek, at gibi hayvanlardan başkasını görememişti.

– Ormana gitmek istiyorum, dedi çocuk.

Annesi çocuğunun ormana gitmek istediğini duyunca önce korktu.

– Olmaz, tek başına ormana gidemezsin, diyerek öfkeyle karşı çıktı.

Sonra çocuğunun merakının normal olduğunu, ona yardımcı olmak gerektiğini düşündü.

– Tek başına gidemezsin ama beraber gidebiliriz, diyerek çocuğunun saçlarını okşadı. Önceki kızgınlığı yerini sevgi ve anlayışa bırakmıştı.

– Ne zaman gideriz anne?

– Yarın sabah hazırlanır gideriz.

Ertesi sabah küçük çocuk uyandıığında annesi bütün hazırlıklarını yapmıştı bile. Yanına biraz yiyecek, su, meyve ve üstüne oturabilecekleri bir kilim gibi şeyler almıştı.

Yola koyulduklarında güneş bayağı yükselemişti. Orman pek uzakta değildi. Bir saat sonra ormana varmışlardı bile. Küçük çocuk ağaçların çokluğuna ve yüksekliğine şaşırmıştı. Yol daracaktı. Annesiyle yan yana zar zor yürüyebiliyorlardı. Ama o en çok hayvanları merak ediyordu. Tam annesine soracaktı ki etraftan çeşitli hayvan sesleri gelmeye başladı. Belli ki hayvanlar ormanın yeni misafirlerini birbirlerine haber veriyor, tehlikeye karşı birbirlerini uyarıyorlardı. Çünkü bugüne kadar gördükleri yabancıların hepsi hayvanları yakalayıp götürmeye çalışmıştı. Bu yüzden ormanda yabancı birini gördüklerinde göze görünmeden birbirlerine böyle haber verirlerdi.

Anne ile çocuk kendilerine oturabilecekleri bir yer ararlarken birden birkaç kuşun tepelerinde kanat çırparak ötüp durduklarını, havalanıp tekrar ağaç dallarına konduklarını fark ettiler. Bir şeylerden korktukları belliydi. Birkaç adım daha ilerleyince anne, kuşların

neden böyle davrandıklarını anlamıştı. Küçük bir yavru kuş yuvasından düşmüştü. Diğer kuşlar ise anne ile çocuğunun yavru kuşu alıp götüreceklerini sanıyorlardı. Anne yavru kuşa yavaşça yaklaşip avucuna almaya çalışınca tepelerinde dönüp duran kuşların ötüşleri feryada dönüştü.

Anne, yavru kuşu avucuna almadan onun nereden düştüğünü anlamak için etrafına bakınca ağaçların arkasında, çalılarının içinde saklanmış, kendilerini gözetleyen, ne yapacaklarını anlamaya çalışan birçok çift gözün olduğunu fark etti.

Yavru kuş, hemen yanındaki ağacın dalındaki kuş yuvasından düşmüştü. Anne, yavru kuşa usulca yaklaşip avucunun içine aldı ve fazla yüksekte olmayan yuvasına bıraktı. İşte o an kuşların cıvıltıları bir sevinç gösterisine dönüştü. Ağaçların arkasına, çalılıkların içine saklanmış hayvanlar da mutluluklarını değişik sesler çıkararak belli ediyorlardı. Ama hiçbiri ortaya çıkmamıştı ve küçük çocuk havada uçuşan kuşlarla oradan oraya koşuşturan fareler dışında bir şey görememişti.

O akşam eve döndüklerinde ikisi de çok mutluydu. Küçük çocuk yatağa girdiğinde ormanı, yavru kuşu ve hayvanları düşünüyordu. Görmediği hayvanlar acaba nasıl şeylerdi? Küçük kuşa daha sonra ne olmuştu? Bunları merak ediyordu. Ertesi sabah, kimseye görünmeden tek başına ormana gitmeye karar verdi. Annesine söylerse onu götürmeyeceğini düşündü. Hem ormanda öyle korkulacak bir şey olmadığını görmüştü.

Erkenden uyanır uyanmaz sessizce giyinip kimseye görünmeden evden çıktı. Güneş, yeni yeni ortalığı aydınlatıyordu. Ormana vardığında iyice aydınlık olmuştu bile. Doğruca bir gün önce minik kuşu gördükleri yere gitmek istedi. Ama bir hayli yürümesine rağmen ne kuşu gördü ne de yuvasını. Ağaçlar, çalılıklar, patika yollar her şey birbirine çok benziyordu. Belli ki dün geldikleri yol bu değildi. Telaşla sağa sola gitmeye başladı. Ağaçlara baktı. Ağaçlara bakarak dün geldikleri yolu bulmaya çalışıyordu. Ama boşuna! Sanki o ağaçla o kuş yuvası yer yarılmış da içine girmiş gibiydi. Geri dönmek istedi. Bu sefer de geldiği yolu bulamadı. Ormanda kaybolmuştu.

Korkuyla ve hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Sağa sola telaşla koşuşturmaktan yorulmuş ve acıkmıştı. Bir ağacın dibine oturup hıçkırarak ağlamaya devam etti. Ne yapacaktı? Eve nasıl dönecekti? Annesi, babası onu bulabilecek miydi? Gece olunca ne yapacaktı? Yırtıcı hayvanların olduğunu duymuştu; ya onlar gelip kendisine saldırırlarsa ne yapacaktı? Ahh! Keşke annesinin sözünü dinleyip tek başına ormana gelmeseydi.

Korku, yorgunluk ve açlığın etkisiyle tam uykuya dalmak üzereydi ki birden kulağına bir ses geldi. Sesin geldiği tarafa bakınca o sesin kendisine seslendiğinden emin oldu. Çok geçmeden sesin sahibi tavşan karşısındaydı.

- Evet, sana söylüyorum, neden ağlıyorsun?

Çocuk tavşan karşısında ne diyeceğini

şaşırdı. Korksun mu, sevinsin mi anlayamadı. Bir an korkuyla sevinç arasında gitti geldi. Fakat tavşanın sesindeki o sevecenliği görünce korkmaya gerek olmadığını anladı. Tavşanın ona yardım etmek istediği sesinden anlaşılıyordu.

- Ben, dedi çocuk hıçkırarak, burada kayboldum, evime dönemiyorum.

- Korkma, dedi tavşan, ben sana yardım edeceğim. Sen dün annenle birlikte ormanda değil miydin?

Meğer dün annesiyle o minik kuşa yardım ederken onları gözleyen o gözlerin arasında işte bu tavşancık da vardı. Olan biteni gözleriyle gördüğü ve küçük çocukla annesinin iyi insanlar olduğunu anladığı için çocuğa yardım etmeye karar vermişti.

- Kim bilir, annenle baban şimdi her yerde seni arıyorlardır, diye devam etti tavşancık.

- Evet, haklısın, dedi çocuk, ama artık ne yapabilirim ki?

- Peki, dedi taşan, dedim ya sana yardım edeceğim, korkmana gerek yok, ama sana yardım edebilmem için dediklerimi yapmalısın.

- Tamam, dedi küçük çocuk, ne söylersen yapacağım.

Bunun üzerine tavşan yüzünü ormana dönüp değişik sesler çıkarmaya başladı. Arkadaşlarını çağırıyordu. Çok geçmeden maymun, geyik, ceylan, keçi, sincap, fil ve bir sürü kuş yanlarına gelmişti bile. Tavşan ne olup bittiğini arkadaşlarına anlattı ve hep birlikte çocuğun köyünü bulup anne babasına haber vermeye karar verdiler. Zaten bir gün önce

hepsi, çocukla annesinin minik kuşu nasıl kurtardıklarına tanık olmuşlardı.

– Durun biraz, diye bağırdı sincap, burada kurt, kaplan gibilerinin de olduğunu unutmayalım. Çocuğu yalnız bırakırsak onlar gelip saldırabilirler.

– Evet, sincap kardeş haklı, çocuğu yalnız bırakmadan bu işi yapmalıyız, diye ekledi ceylan.

Böylece çocuğa nasıl yardım edebileceklerini, anne ve babasına nasıl haber verebileceklerini tartışmaya başladılar. Aralarında hararetli bir tartışma başladı. Her kafadan bir ses çıkıyordu. O ana kadar hep sessiz kalan maymun söze girdi.

– Arkadaşlar, bir fikrim var; biraz dinleyin. Bence ben ve kuş kardeşler beraber köyü bulup haber vermeye gidelim. Çünkü biz hem hızlıyız hem de kimse bize bir şey yapamaz. Ben ağaçtan ağaca atlayarak giderim, kuşlar da havadan beni takip ederler. Siz ise burada kalın ve kurtlara, kaplanlara karşı çocuğu koruyun.

Bu düşünce hepsinin aklına yatmıştı. Hemen işe koyuldular. Maymun ağaçtan ağaca atlarken kuşlar da onu havadan izliyorlardı. Geride kalanlar ise çocuğu nasıl koruyacaklarını tartışıyorlardı. Tavşan, aklına birden gelmiş gibi, heyecanla,

– Durun bir dakika, benim kocaoğlan arkadaşım var, onu da çağırırsam yeter. Fil ve kocaoğlanı bir arada gören saldırmaya cesaret edemez.

Tavşanın “kocaoğlan” dediği iri yarı bir

ayı idi. Hepsi bir ağızdan,

– Tamam, hemen çağır, dediler.

Tavşan anında gözden kayboldu. Çok geçmeden yanında iri yarı bir ayı ile birlikte dönmüştü. Ayının hırlamaya benzer sesini duyunca küçük çocuk başta çok korktu. Ama tavşan onu sakinleştirdi.

– Kibarlıktan pek anlamaz ama çok iyi kalplidir benim arkadaşım, diyerek ayı arkadaşını övdü.

Ayı, hırlamaya benzer bir sesle arkadaşlarına seslenip doğruca küçük çocuğun yanına gitti.

– Merhaba arkadaşlar! Bu küçük aç ve susuz gibi duruyor!

Gerçekten de o karışıklık ve heyecan içinde kimse çocuğun bu durumunu düşünmeyi akıl edememişti. Bunu sadece, kaba görünüşlü ama kalbi iyilik ve sevgiyle dolu ayı düşünmüştü.

– Haklısın, dedi fil, o zaman birilerimiz yiyecek birilerimiz de su bulmaya gitsin. Ben ne olur ne olmaz diye burada kalayım.

– Ben hemen yiyecek bulabilirim” dedi Ayı. Geyik ile ceylan,

– Biz de su bulabiliriz.

Ayı çok yakında arı yuvası bulunan bir ağacın yerini biliyordu. Hemen o ağaca gitti ve elinde bir kova dolusu bal ile geri döndü. Geyikle ceylan da yakındaki bir çeşmenin yerini biliyorlarmış. Onlar da oradan bir şişe dolusu suyla geri döndüler.

Çocuk önce ayının elindeki balı alıp yemeğe korktu. Fakat keçi gelip saçını yalayınca

korkmaya gerek olmadığını anladı ve balı aldı. Öyle iştahla yemeğe başladı ki neredeyse kovanın yarısı boşalmıştı. Üzerine tam bir şişe suyu içip bitirdi. Geyikle ceylan bir daha su getirmek zorunda kaldı.

Onlar orada böylece sohbet edip dururlarken uzaktan bir kurt onları gözetleyip duruyor; sabırla özellikle fil ile ayının gitmesini bekliyordu. Ayı, etrafı kolaçan ederken birden onun kafasını gizlendiği yerden gördü. Hemen durumu file anlattı. Sonra fil ile ayı öyle korkunç bir ses çıkardılar ki zavallı kurt arkasına bakmadan saatlerce kaçmak zorunda kaldı.

Bu arada maymun ile kuşlar köye ulaşmışlardı. İlk gördükleri şey her tarafa dağılmış köylülerdi. Köylülerin küçük çocuğu aradıkları belliydi. Maymun, en arkada bir taşın üzerinde oturup ağlayan kadının çocuğun annesi olduğunu anlamıştı. Kuşlara işaret verdi. Maymunun işareti üzerine kuşlar köylülerin üzerinde uçuyor, bir alçalıyor bir yükseliyor; ormana doğru uçup kimsenin gelmediğini görünce geri dönüyorlardı. Köylülere kendilerini takip etmelerini anlatmaya çalışıyorlardı. Maymun ise sessizce arkadan dolanıp çocuğun annesinin yanına gitmeye karar verdi. En ufak bir hata yaparlarsa köylülerin yanlış anlamalarına yol açar ve her şeyi berbat edebilirlerdi.

Kuşlar köylülerin dikkatini çekmeyi başarmışlardı. Bütün köylüler garip hareketler yapan bir alçalıp bir yükselen sonra da ormana doğru uçup geri gelen kuşlara bakıyorlardı. Ama yine de bir anlam veremiyorlardı. Fakat

bu durum maymunun işine yaradı. Bu sayede maymun çocuğun annesine sessizce yaklaşılabildi.

– Merhaba, dedi maymun, galiba kaybolan çocuğunuz için ağlıyorsunuz.

Anne, arkasında birden beliren, üstelik de konuşan bu maymunu görünce o kadar şaşırıldı ki, bağıramadı bile. Sadece kekeleyerek,

– Sen nerden biliyorsun? Kimsin sen, diye sorabildi.

– Merak etmeyin, dedi maymun, çocuğunuz arkadaşlarımın yanında ve iyi. Biz size haber vermeye geldik. Bak şu uçan kuşlar da aslında size bunu anlatmaya ve sizi çocuğunuzun olduğu yere götürmeye çalışıyorlar.

Heyecandan annenin kalbi duracak gibiydi. Maymunun söylediklerine inanmayı o kadar çok istiyordu ki! “Evet” diye içinden geçirdi, “kuşlar gerçekten de garip hareketler yapıyorlar.” Maymun annenin kararsızlığını görünce,

– Dün minik kuşu nasıl kurtardığınızı unutmadık. Arkadaşlarımız bunun için size teşekkür ediyorlar, diye ekledi.

Bu sözlerle çocuğun annesinin güvenini kazanmak istedi. Gerçekten de bu sözlerden sonra çocuğun annesi maymuna güvenmeye başlamıştı.

– Buldum buldum yavrumu buldum, diye sevinç çığlıkları atmaya başladı.

Sevincinden ne yapacağını şaşırmıştı. Tüm umutlarını kaybetmek üzereyken yavrusuna kavuşmuştu. Biraz sakinleşince onu duyup yanına koşan köylülere durumu anlattı.

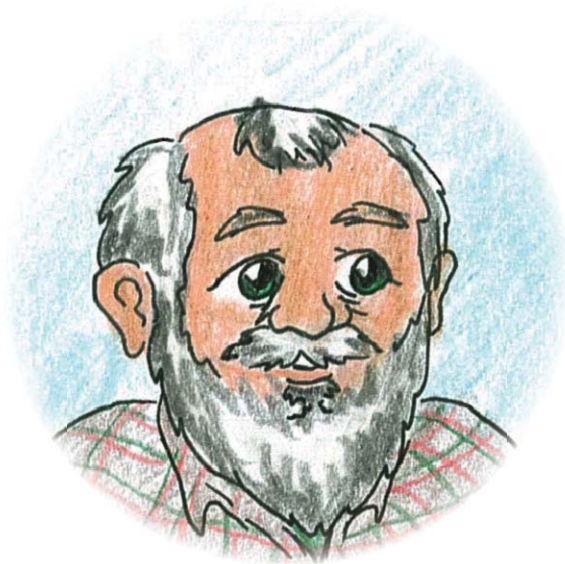

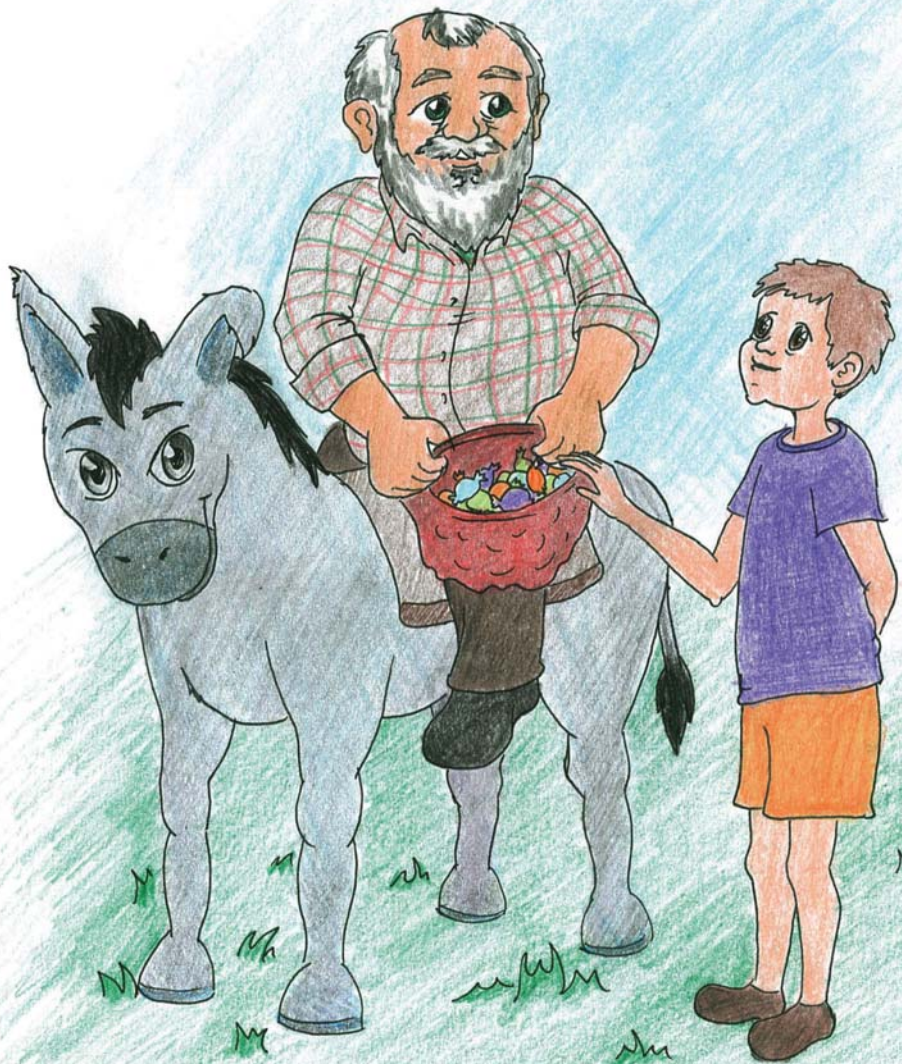
Köylüler o zaman bir ağacın arkasına saklanan maymunun çıkıp geldiğini gördüler. Çocuğun annesi onlara her şeyi anlattığı için maymuna dokunmadılar. Şimdi kuşların o hareketlerinin nedenlerini anlayabiliyorlardı. “Demek ki kendilerini takip etmemizi istiyorlarmış” deyip bunu daha önce anlamadıkları için kendi kendilerine kızdılar. Onların da şaşkınlığı geçtikten sonra hep birlikte yola koyuldular. Hava daha kararmamıştı.

Çocuğun ve diğer hayvanların olduğu yere vardıklarında hepsinin neşe içinde oynayıp şakalaştıklarını gördüler. Küçük yaramaz o an her şeyi unutmuş görünüyordu. Onu böyle görünce annesinin tüm korku ve öfkesi geçmişti. O an herkes mutluydu. Hayvanlar neşe içinde şarkı söyleyip oynuyorlardı. Çocuğuna hiçbir şey demeden sarıldı. Zaten demesine gerek kalmamıştı. Küçük yaramaz yaptığı şeyin ne kadar tehlikeli olduğunu anlamıştı. Anne ile baba bütün hayvanlara tek tek teşekkür ettiler. Köylüler de hayvanlara teşekkür ederek oradan ayrıldılar.

Eve döndüklerinde anne ve babasına sarılarak özür diledi ve bir daha kendilerine haber vermeden bir yere gitmeyeceğine dair söz verdi.

ŞEKERCİ DEDE

Kasabada yalnız yaşayan yaşlı bir adam vardı. Yaşlı adamın evi kasabanın kenar bir mahallesindeydi. Orada tek başına yaşayan yaşlı adamın birkaç tavuğu, bir keçisi ve bir eşeği vardı. Yaşlı adam, tavukların yumurtalarını, keçinin sütünü, evinin önündeki küçük bahçede yetiştirdiği sebzeleri eşeğe yükleyerek kasabanın pazarına götürür, orada satar ve geçimini böyle sağlardı.

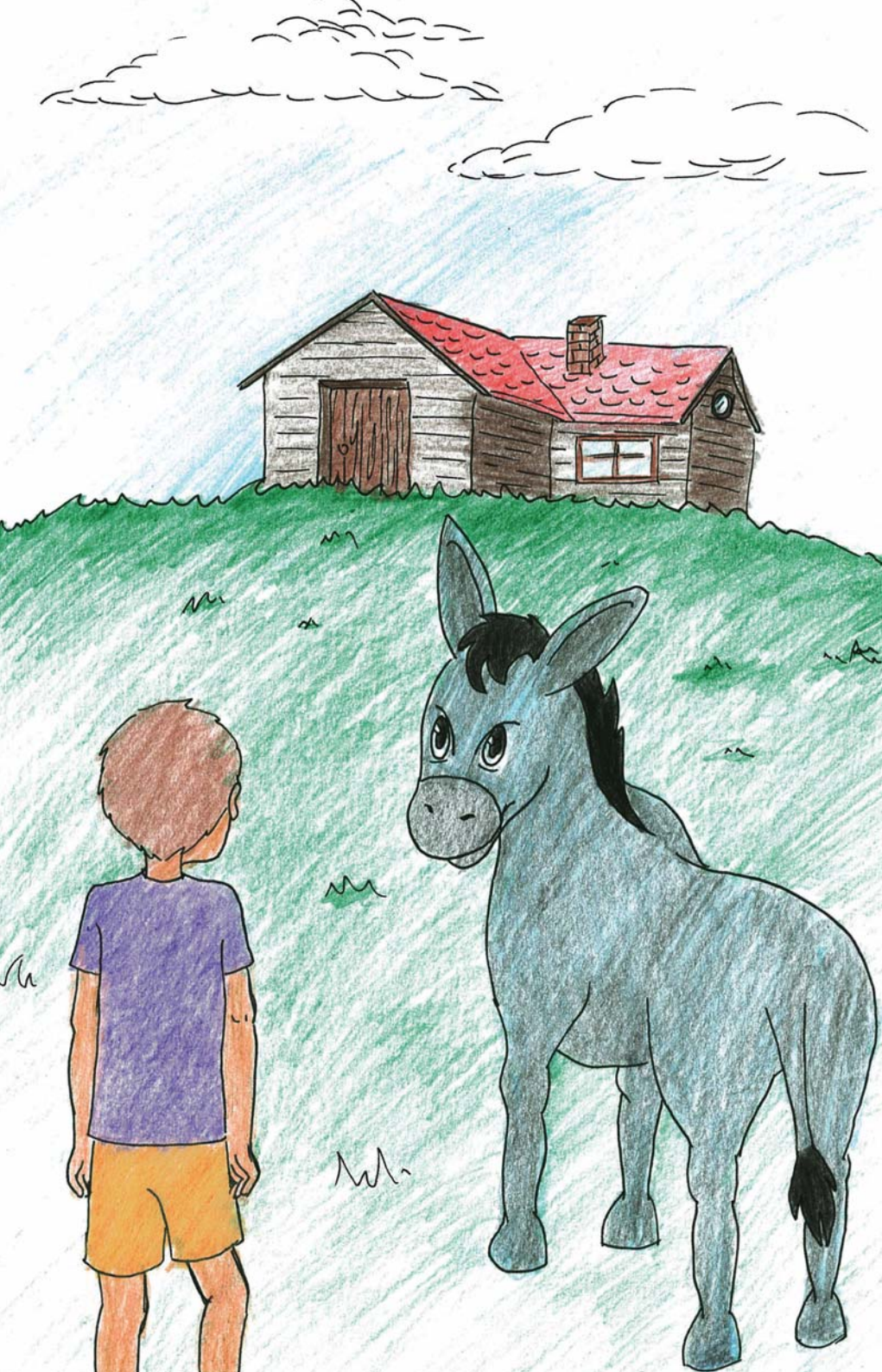
Yaşlı adam mahallenin küçük çocuklarını çok severdi. Onun için her pazar dönüşünde mutlaka bir bakkala uğrar, oradan şeker satın alır ve aldığı şekerleri çocuklara dağıtırdı. Çocukları mutlu etmek onu da çok mutlu ediyordu. Çocuklar ise yaşlı adamın şeker dağıtmasına alışmışlardı. Bu yüzden yaşlı adamın çocuklar arasındaki adı “şekerci dede” olup çıkmıştı. Pazardan dönüş saatinde çocuklar kendiliğinden toplanır, “şekerci dede”nin eşek sırtında dönüşünü beklerlerdi. Onu ilk gören çocuk hemen bağırdı “Geliyor, geliyor!”. Bu sesle birlikte çocuklar arasında bir heyecan dalgası yayılır, ondan ilk şekeri kap-

mak için çocuklar arasında bir yarış başlardı. Ama şekerli dede, bütün çocuklar etrafında toplanmadan şekerleri dağıtmaya başlamazdı. Arkadaşlarından daha küçük, daha zayıf çocukların da şeker alabilmeleri için özel dikkat gösterirdi. Şeker alamayan çocuk olursa onun kalbinin kırılacağını biliyordu. Onun için şekerleri mutlaka bütün çocukların alabileceği şekilde dağıtırdı.

Yaşlı adam havaların güzel olduğu günlerde, çocukların kendi evine gelmelerine, orada eşek ve keçiyle oynamalarına izin verirdi. Kimisi eşeğe biner, kimisi keçiyi otlatır, onunla oynar, kimisi de bahçede ekili sebzeleri merak eder, onları incelerdi. Hele de tavukları kovalamak çocukların çok hoşlarına giderdi. Böyle günlerde çocuklar geç saatlere kadar şekerli dedenin evinde kalır, oradan ayrılmak istemezlerdi. Ancak hava kararmaya başlayınca yaşlı adam, “Hadi çocuklar, artık evinize dönün, anneniz babanız merak eder şimdi” diyerek çocukları evlerine gönderirdi. Çocuklar evlerine döndükten sonra yaşlı adamın evine bir sessizlik çökerdi. O cıvı cıvı ortam yerini birden büyük bir sessizliğe bırakırdı. Eşeği, keçisi ve tavuklarıyla baş başa kalan yaşlı adam bütün neşesini kaybederdi. “Demek ki”, derdi kendi kendine, “çocuklar bana büyük bir mutluluk ve yaşama gücü veriyorlarmış”.

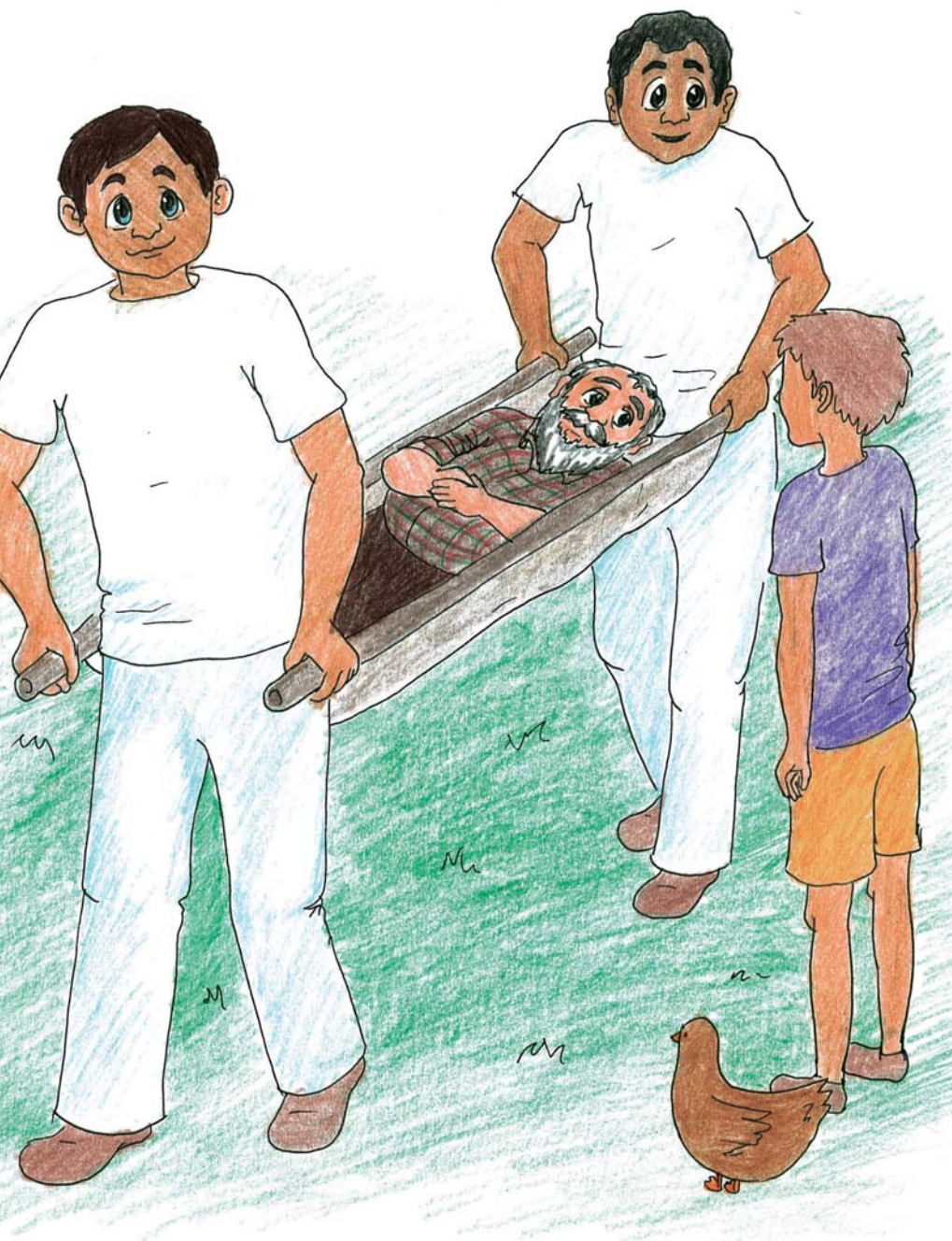
Yaşlı adamın kasabaya gitmek üzere hazırlık yaptığı bir gün, keçisine ve tavuklarına yemlerini verdikten sonra pazarda satacağı

malları eşeğe yükledi. Hazırlıklarını tamamladıktan sonra eşeğe binmek istedi. Fakat o da ne! Eşeğe bineyim derken ayağı kaydı ve yere düştü. Yaşlı adam ayağa kalkmayı denedi ama kalkamadı. Sahiplerinin yerden kalkamadığını gören tavuklar, keçi ve eşekler şekerçi dedenin başına toplandılar. Hepsi de çok üzül-müşlerdi ama ne yapacaklarını bilmiyorlardı. Eşek ve keçinin gözyaşları akıyor, tavuklar gıdıklayarak sağa sola koşturup duruyorlardı. Zavallı yaşlı adam ise yerde kımıldamadan yatıyordu. Sonunda eşek, sırtında yüküyle kasabanın yolunu tuttu. Eve gelen çocuklardan birine rastlamayı umuyordu.

Gerçekten de düşündüğü gibi oldu. Bir gün önce eve gelen çocuklardan birini uzaktan gördü. Bu onun sırtına binip eğlenen çocuktü. Hemen onun yanına koştu ve önünü kesti. Çocuk eşeği tek başına görünce şaşırıldı ve “Şekerçi dede neden yanında yok” diye düşündü. Böyle düşünürken eşeğin garip hareketler yaptığını ve “beni takip et” demeye çalıştığını fark etti. Eşek ikide bir evin yoluna doğru gidiyor, sonra kendisinin onu takip edip etmediğini anlamaya çalışır gibi geriye bakıyordu. Sonra tekrar çocuğun yanına geliyor ve yine aynı hareketi yapıyordu.

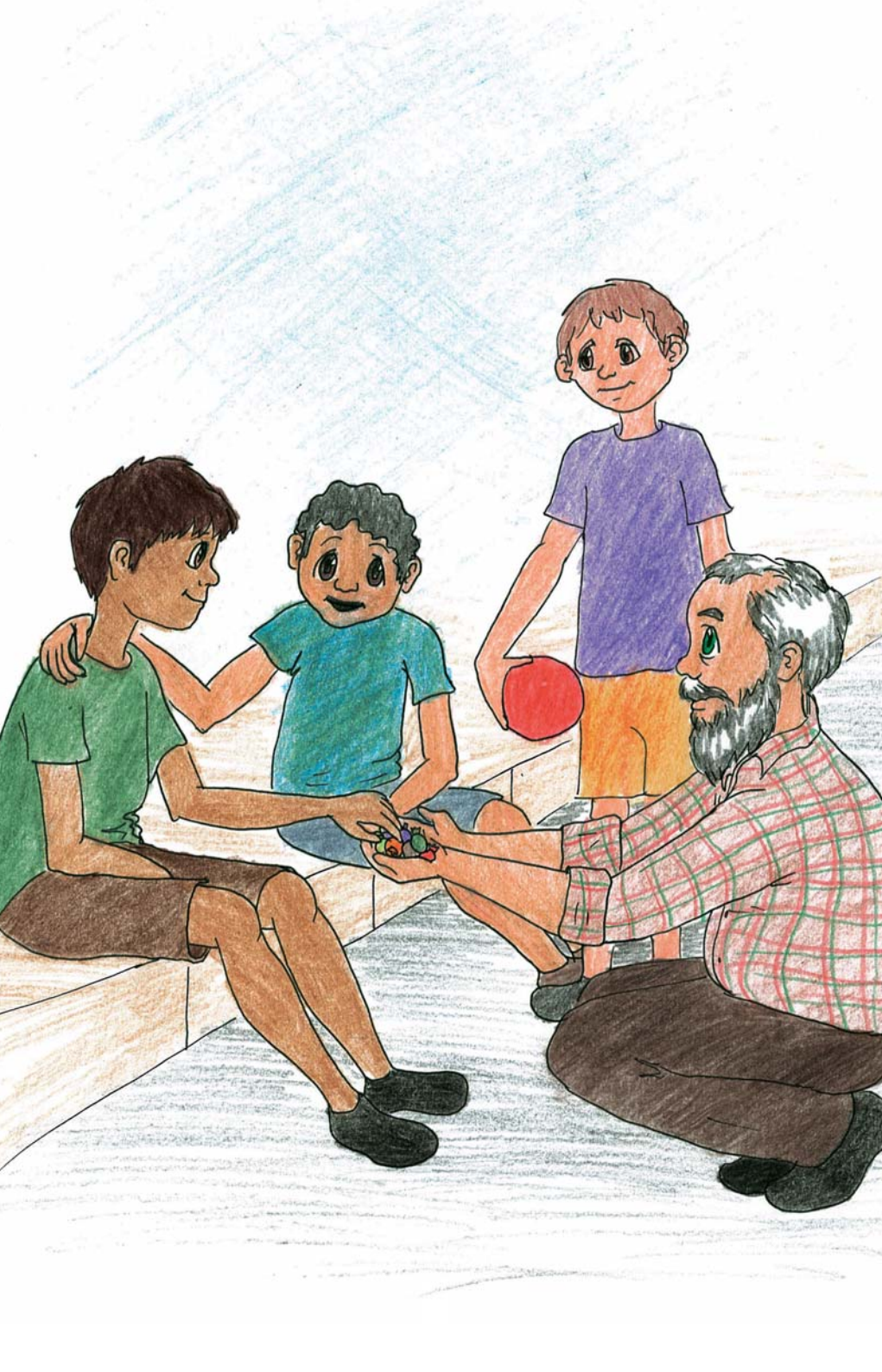
Sonunda çocuk eve doğru yönelen eşeğin arkasından yürümeye başladı. Çocuğun arkasından geldiğini gören eşek bir daha geri dönmeden eve doğru yürüdü. Eşek giderek hızlanıyordu. “Belli ki, acelesi var” diye dü-

şündü çocuk ve o da hızlandı. Eve yaklaştıkça çocuktaki merak artıyordu. Eve çok yaklaştıklarında çocuk evin bahçesinde birinin yerde yattığını fark etti. Koşarak yanına vardığında yerde yatanın şekerçi dede olduğunu gördü. Hemen “ne yapabilirim” diye düşündü ve ilk iş olarak eşeğin sırtındaki yükü indirdi. Sonra eşeğin sırtına atladığı gibi kasabaya doğru sürmeye başladı. Eşek, küçük çocuğun ne yapmaya çalıştığını anlamış gibi dörtnala koşturmaya başladı. Bir an evvel kasabadakilere haber vermeliydiler. Çok geçmeden kasabaya varmışlardı bile. Küçük çocuk babasını buldu ve olan biteni anlattı.

Çocuğun babası, hemen ilk yardıma haber verip durumu bildirdi. Çok kısa bir zamanda bir ambulans yaşlı adamın evine doğru yola çıktı. Ambulans sirenlerini çala çala eve vardığında yaşlı adamın acıları dayanılmaz bir hal almıştı. Ambulanstaki doktorlar ilk müdahaleyi orada yaptılar ve yaşlı adamın kendine gelmesini sağladılar. Ayağı kırılan yaşlı adam, doktorlar yanına vardıklarında bayılmak üzereydi. Ambulans yine sirenlerini çalarak yaşlı adamı hastaneye getirdi.

Şekerçi dedenin başına gelenler kasabanın küçük çocukları arasında kulaktan kulağa yayıldı. Şekerçi dedenin hastaneye getirildiğini öğrenen çocuklar onu ziyaret etmek için toplandılar. Aralarında para toplayıp çiçek almışlardı. Çocukları, kucaklarında çiçeklerle gören şekerçi dede çok duygulandı. Sevinçten

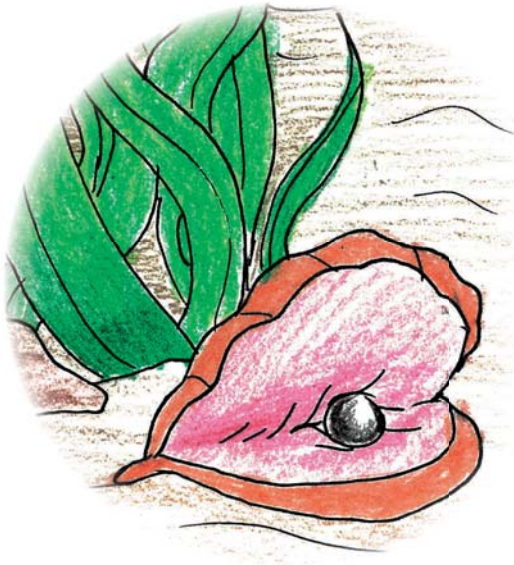

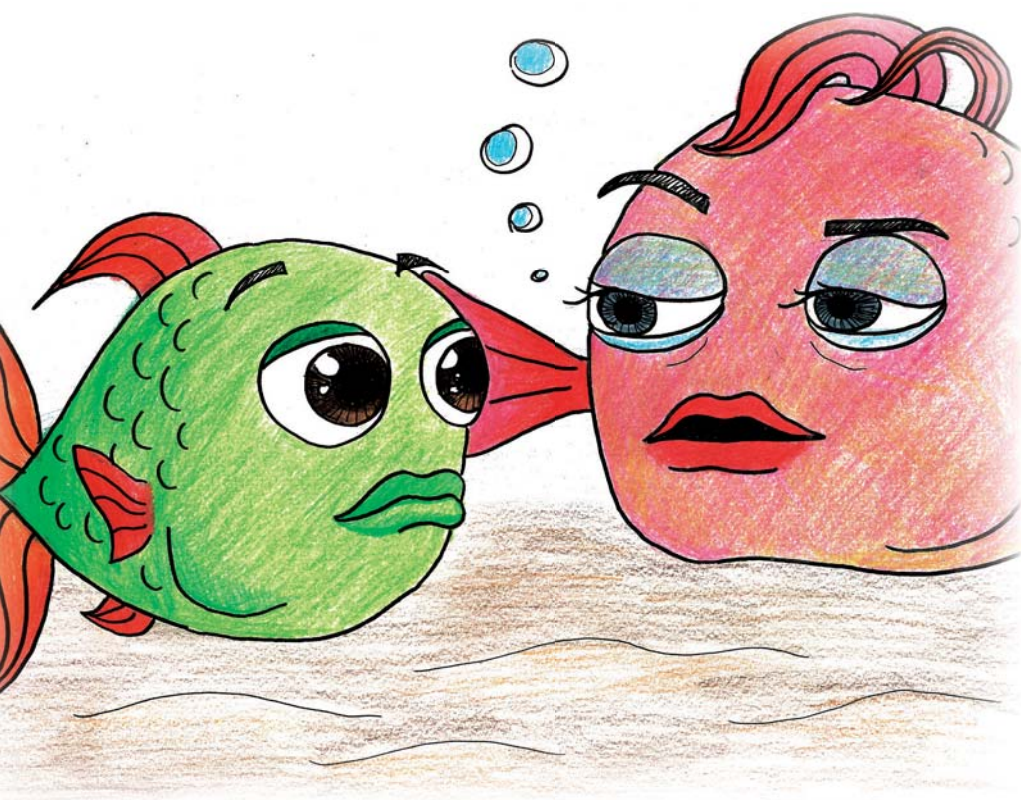
ayağa kalkmak istedi ama yapamadı. Doktorlar, onun uzun süre daha ayağa kalkamayacağını hesaplıyorlardı. Fakat şekerli dede onları yanılttı. Bir hafta sonra ayağa kalmıştı bile. Çocukların sevgisi bir kez daha ona büyük bir güç vermişti.

Şekerli dede hastaneden çıkarken onu bir sürpriz bekliyordu: Bütün çocuklar, onu karşılamaya gelmişlerdi. Fakat o da bir sürpriz hazırlamıştı. Kucağında tuttuğu kutuyu açtı ve içindeki şekerleri dağıtmaya başladı. Çocuklar şekerleri kapmak için birbirleriyle yarışıyorlardı. Bazı çocuklar birden fazla şeker alabilmişti. Kutudaki şekerler bittiğinde şekerli dede bir çocuğun kaldırım kenarına oturduğunu ve sessiz sessiz ağladığını gördü. Hemen onun yanına gitti ve neden ağladığını sordu. Çocuk, küçük ve zayıf olduğu için o itiş kakaşta şeker alamamıştı. O zaman şekerli dede çocuklara seslendi ve fazla şekerli olan varsa bu arkadaşlarına verip veremeyeceğini sordu. Fazla şeker alan çocuklar, bu sefer arkadaşlarına şeker vermek için birbirleriyle yarışıyorlardı. “Bende var ben vereyim” diye bağırıyorlardı. Şekerli dede birkaç şeker toplayıp küçük çocuğa verdi. Artık bütün çocuklar mutluordu.

Hava kararmak üzereydi. Şekerli dede birden kendisini evde bekleyenlerin olduğunu hatırladı. Günlerdir görmediği eşeğine, keçisine, tavuklarına, bahçedeki sebzelerine kavuşmak için sabırsızlıkla yola koyuldu.

KÜÇÜK BALIK

Bir vakitler bir nehirde küçük bir balık, annesi ve babasıyla birlikte yaşırdı. Küçük balık annesi ve babasından hiç ayrılmamıştı. Bu yüzden nehir dışında hiçbir yeri bilmezdi. Zaman geçtikçe küçük balık büyüyor ve yeni yeni arkadaşlar ediniyordu. Bir gün bu arkadaşlarından biri yanına gelip ona aslında nehir dışında koca bir dünyanın; denizlerin ve okyanusların olduğunu, orada çok değişik balıkların ve başka canlıların yaşadığını anlattı.

O günden sonra küçük balığı bir merak sardı ki, sormayın! Arkadaşının bahsettiği dünyayı bilmek, tanımak, öğrenmek, hatta görmek için can atıyordu. Ama bunu nasıl yapacaktı? Önce annesine sormaya karar verdi. Bir gün annesiyle nehrin kıyısına yakın bir yerde yüzerken,

– Anne, dedi birden, bana denizlerden, okyanuslardan, orada yaşayan balıklardan, diğer canlılardan biraz söz etsene. Onları çok merak ediyorum.

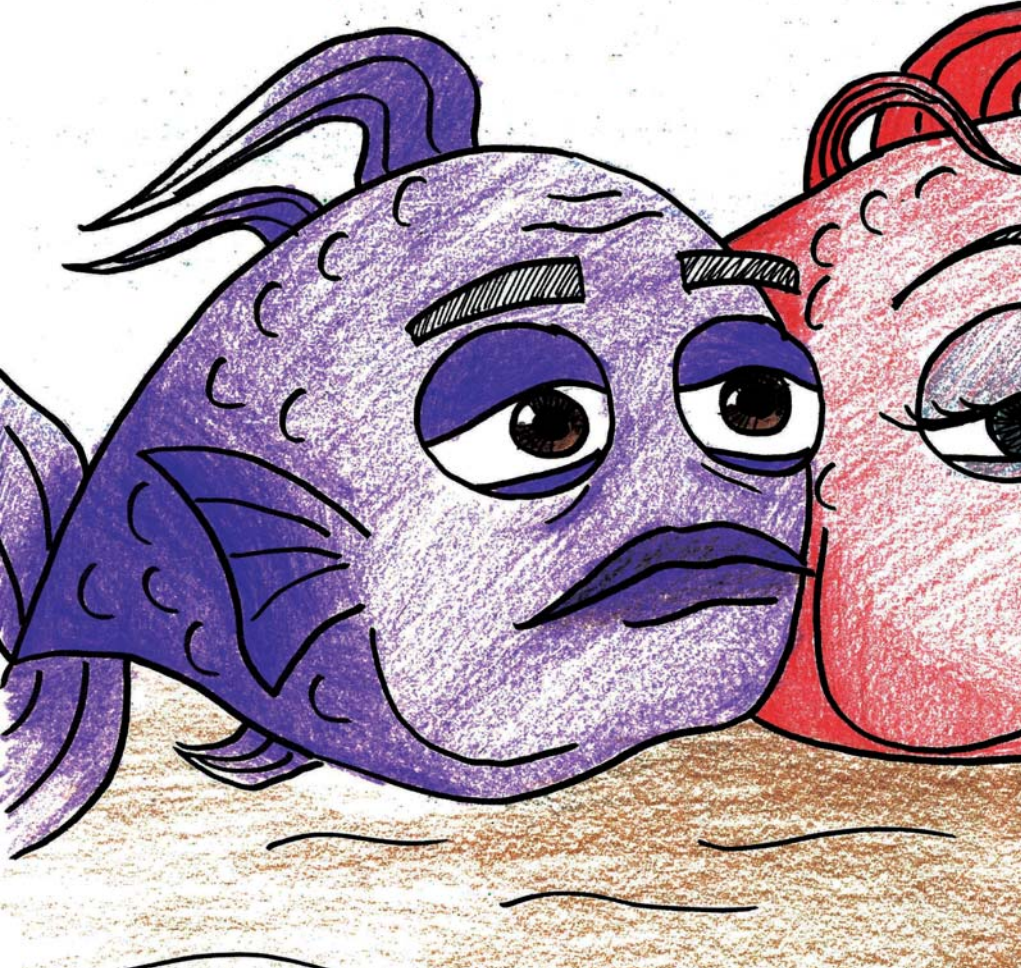
Annesi, Küçük balığın bu sorularına çok şaşırdı. Belli ki, birileri ona o dünyadan söz etmişti. Ne diyeceğini bilemedi önce. İçini belli belirsiz bir korku sardı. Ya yavrusu, kendi-

lerinden habersiz o dđnyayı gđrmek için alıp bařını giderse? O zaman űzđntđsđnden űleceđini dđřđndđ. Hayır buna izin veremezdi. Bu tehlikeli merakı yavrusundan uzaklařtırma-lydı.

– Evet, bűyle bir dđnya var ama merak edilecek bir řey deđil, diye sűze bařladı.

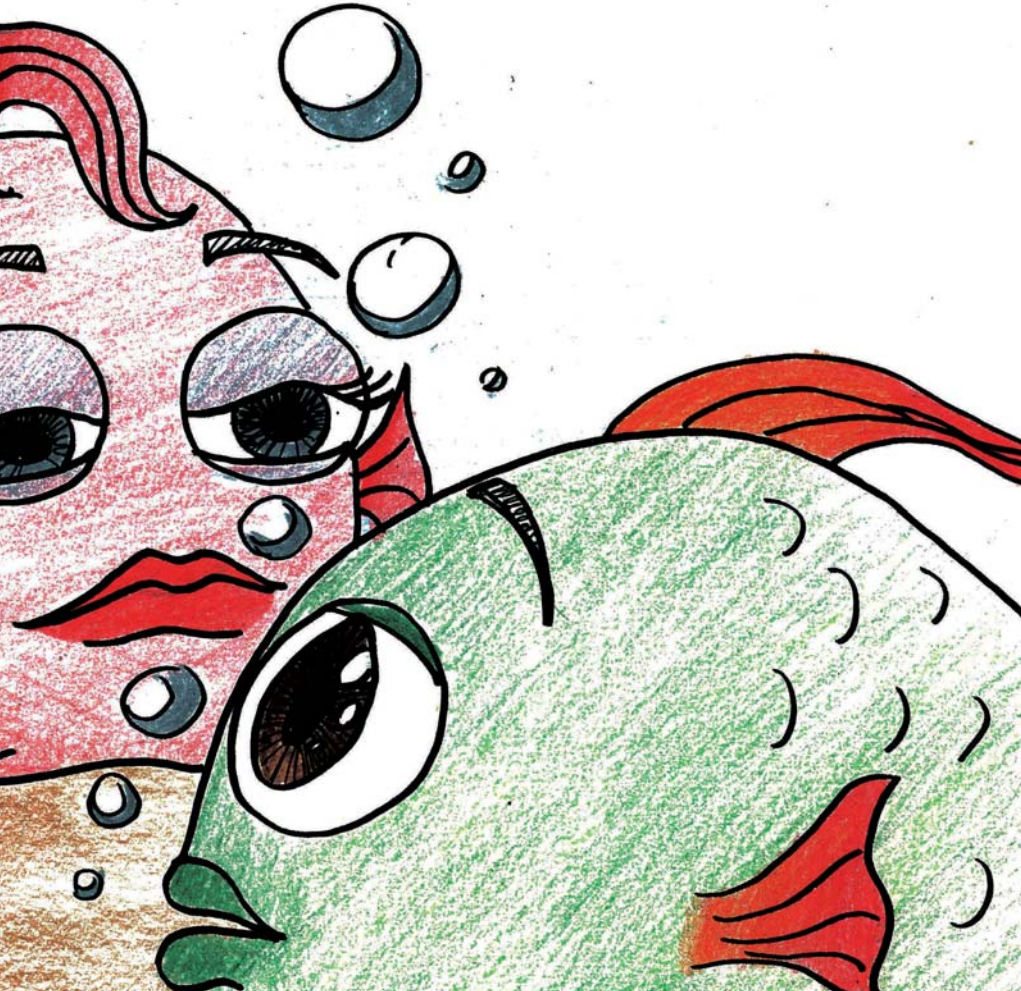
Sonra devam etti,

– Denizler ve okyanuslar çok bđyđk yerler. Oralar çok tehlikeli ve bize gűre yerler değil. Orda balıklar ve diğer canlılar hep kavga ederler. Bđyđk balıklar kđđk balıkları nerde

görseler döver ve yaşamalarına izin vermezler. Onun için sen sen ol, hiç oraları merak edip göreyim deme.

Annesi, bu sözlerle Küçük balığın gözünü korkutmak istemişti. Gerçekten de, küçük balık, annesinin anlattıklarından önce korktu. Fakat korkuyla birlikte merakı da arttı. Bu nasıl bir dünyaydı böyle? Büyük balıklar küçükleri seveceklerine neden dövüyor hatta yaşamalarına bile izin vermiyorlardı? Neden kardeş kardeş yaşamak dururken hep kavga ediyorlardı? Sonra büyük balıklar küçük ba-

lıkları dövüyorlarsa, küçük balıklara yardım etmek gerekmez miydi? Küçük balığın minik beyni şimdi bu sorularla boğuşuyordu. “İyisi mi babamla konuşayım, belki o sorularımı yanıtlar” dedi kendi kendine.

Akşam eve döndüğünde babasını annesiyle konuşurken buldu. Yanlarına yaklaştığında ikisi konuşmayı kesti. “Ne oluyor bunlara böyle, eskiden hiç böyle yapmazlardı...” diye düşündü. Bir anlam veremedi. Yine de aklına takılan bütün soruları babasına sormaya karar verdi.

– Baba, buranın dışında denizlerin ve okyanusların olduğu başka yerler varmış, orda da çok çeşitli balıklar yaşarlarmış, doğru mu?

Baba, kısa bir tereddütten sonra başını sallayarak,

– Evet yavrum, böyle yerler var. Ama, oralar öyle merak edilecek yerler değil. O yerler bize göre değil.

Küçük balığın soruları bitecek gibi değildi.

– Peki baba, orda büyük balıklar küçük balıkları neden döver, yiyeceklerini ellerinden alır, kovar, hatta yaşamalarına bile izin vermezlermiş?

Baba ne diyeceğini şaşırıldı. Cevap vermek istemiyordu.

– Hadi bakalım, şimdi bu soruların sırası değil, yemeğini ye ve doğru yatmaya.

Küçük balık babasının dediğini yaptı. Yemeğini yedi ve uyumak üzere bir köşeye çekildi. Fakat şimdi merakı daha da artmıştı. Arkadaşının bahsettiği yerleri gidip görmekte

kararlıydı artık. Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte uyanır uyanmaz gözü babasını aradı. Babasına, o yerlere gitmek istediğini söyleyecekti. Az sonra babası getirdiği birkaç parça yiyeceklerle çıkageldi. Küçük balık daha fazla sabredemedi.

– Baba, ben o yerleri gidip görmek istiyorum.

– Sen daha küçüksün, oraları çok tehlikeli, gidemezsin.

– Hayır baba, artık o kadar da küçük değilim. Ben büyüdüm. Bunu sen de biliyorsun. Oralara mutlaka gideceğim, diye üsteledi küçük balık.

Tartışmayı başından beri sessizce dinleyen annesi sonunda söze karıştı ve gidemeyeceğini söyledi. Aralarında şiddetli bir tartışma başladı. Ama Küçük balık Nuh diyor Peygamber demiyordu.

Babası onun huylarını iyi biliyordu. Bir şeyi “yapacağım” dediği zaman onu mutlaka yapardı. Dretmenin, karşı koymanın anlamı yoktu.

– Peki, dedi babası, ama dikkatli olmanı istiyorum. Oraları çok tehlikeli. Büyük balıklardan uzak dur ve kendine iyi arkadaşlar edin.

– Tamam baba, sözlerini hep aklımda tutacağım, merak etme. Ayrıca bana güvendiğin için sana ve anneme teşekkür ederim.

Küçük balık, anne ve babasıyla vedalaştıktan sonra zaman kaybetmeden yola koyuldu. Nehrin denizle birleştiği noktaya doğru uzun bir yolculuk başladı. Yolculuk iki gün

iki gece sürdü. İkinci günün sonunda nehrin denizle birleştiği noktaya vardı. Burada gördükleri karşısında küçük balığın gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Sular çok hızlı akıyor, aşağı doğru giderek daralan girdaplar oluşturuyordu. En üst tarafta köpükler vardı. Köpükler bir o yana bir bu yana gidip geliyor, bir aşağı bir yukarı inip çıkıyorlardı. Suyun içinde, deniz tarafında ise çok sayıda balık vardı. Balıklar orda oynuyor, şakalaşıyor, eğleniyor gibiydiler. Ama nedense nehir tarafına hiç gelmiyorlardı.

Küçük balık, yavaş yavaş, girdaplara yakalanmadan ve diğer balıklara görünmeden karşı tarafa geçmeye çalıştı. Kendini tehlikeden korumak için, ortamı anlamadan kimseye görünmek istemiyordu. Sonunda kuytu bir köşe buldu ve oradan bulunduğu ortamı seyretmeye, anlamaya çalıştı. Zaten çok yorgundu. “Biraz dinlensem iyi olacak” diye düşündü. Kimsenin görmediği bu kuytu köşede gözleri yavaşça kapandı ve uykuya daldı.

Büyük bir gürültü ve kendisi gibi küçük küçük balıkların çığlıklarıyla uyandı. Az

önce gördüğü o sevimli küçük balıklar, korku ve panik içinde sağa sola kaçışıyor, her biri kendi canını kurtarmaya çalışıyor gibiydiler. Birkaç saniye sonra bu canhıraş kaçışmanın nedenini anladı. Daha önce hiç görmediği büyüklükte bir balık küçük balıkları kovalıyordu. Kocaman ağzını açmış, küçük balıkları onun içine almaya çalışıyordu. Zavallı küçük balıklar çaresizlik içinde canlarını kurtarmak için can havliyle kaçıyorlardı. Küçük balık, bu duruma çok üzüldü. Kendisi gibi küçük olan balıklara yardım etmek için neler yapabileceğini düşünmeye başladı.

Çok geçmeden büyük balık uzaklaştı ve her şey eski haline döndü. Şimdi onlarla konuşmanın tam zamanı diye düşünerek saklandığı kuytu yerden çıktı ve bütün gücüyle;

– Arkadaşlar, diye seslendi.

Küçük balıklar sesin geldiği tarafa dönüp bakınca gözlerine inanamadılar. Başka yerden geldiği açıkça belli olan bir balık kendilerine sesleniyordu. Küçük balık, onların şaşkınlığı geçmeden sormaya başladı.

– Siz çok olduğunuz halde neden bir balığın önünden kaçıyor, sizi dövmesine, kovmasına, yiyeceklerinizi elinizden almasına, hatta bazılarınızı midesine indirmesine izin veriyorsunuz?

Balıklar, küçük balığın etrafında yarım daire oluşturmuş, onu pür dikkat dinliyorlardı. Onun sorusuna içlerinden biri,

– Ne yapabiliriz ki, o bizden büyük ve güçlü.

– İsterseniz ona karşı koyabilir, onu bu-

ralardan kovabilirsiniz.

– Bunu biz de yapmak isteriz ama nasıl olacak bu, diye sordu bir başka balık.

– Birlik olursanız, birlikte hareket ederseniz, bir planınız olursa bunu başarabilirsiniz, diye cevap verdi küçük balık.

Bütün balıklar şaşkınlık içindeydiler. Bu küçük balığın söyledikleri daha önce akıllarına hiç gelmemişti. Aralarında hararetli bir tartışma başlamıştı. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Kimisi, “Kaybedecek neyimiz var ki, direnirsek belki kazanırız. Şansımızı denemeliyiz” diyordu. Kimisi, “Hayır elimizden bir şey gelmez, bu bizim kaderimiz. Hem karşı gelirsek büyük balıkları daha fazla kızdırabiliriz” diyordu.

Ateşli tartışma en yaşlı balığın gür sesiyle kesildi:

– Arkadaşlar, bu kadar tartıştığımız yeter. Bence karşı koymak en iyisi. Bugüne kadar bunu düşünmediğimiz için utanmalıyız. Ama yine de bir oylama yapalım. Yeni arkadaşımızın önerisini kabul edenler ve etmeyenler diye.

Yaşlı balığın sözleri etkili oldu, herkes sustu. Ortalık sessizliğe büründü. Bu sessizliği bir başka balığın sesi bozdu.

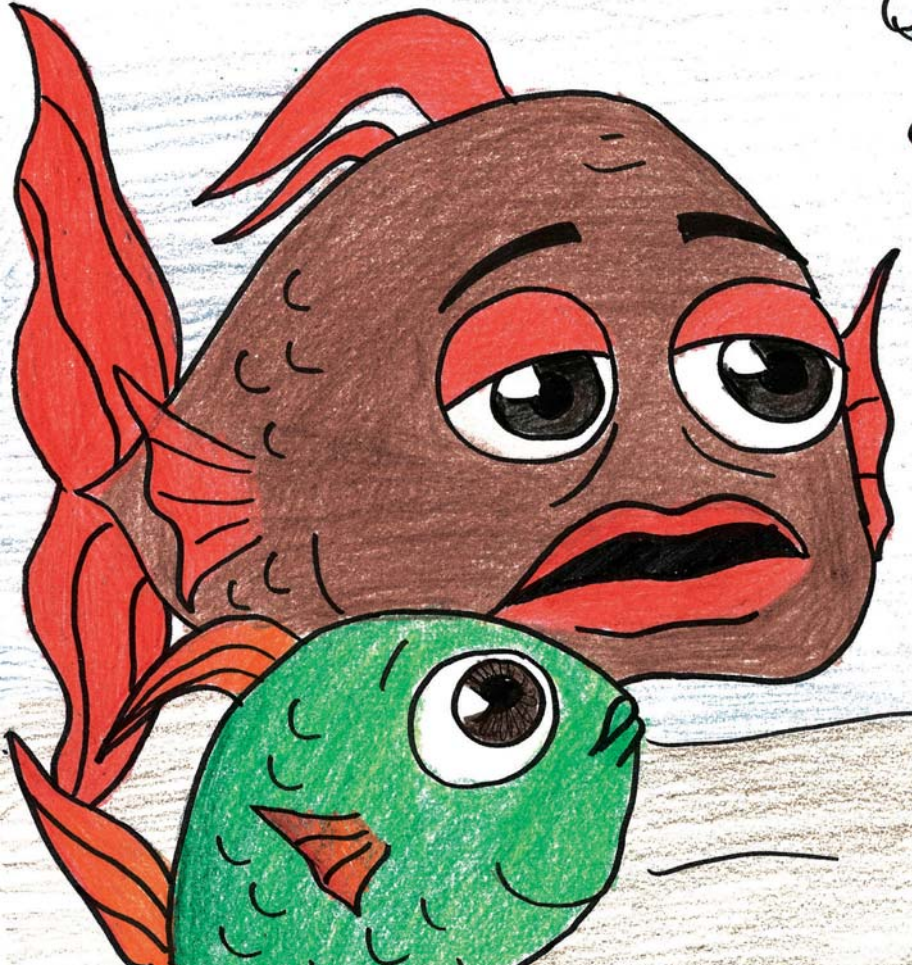
– Ne duruyoruz öyleyse, hadi oylama yapalım. ‘Karşı koyalım’ diyenler başlarını kaldıracak; ‘hiçbir şey yapmayalım’ diyenler kuyruklarını sallayacaklar.

Kuyruklarını sallayanlar azınlıkta kaldılar. Büyük bir çoğunluk başlarını kaldırdı. Oylamanın sonucunu en yaşlı balık ilan etti.

– Bundan böyle arkadaşlar, büyük balıkların saldırılarına karşı koyacağız. Çoğunlu-

ğumuzun kararı bu. Bu karara uymak istemeyen şimdiden bizden ayrılabilir.

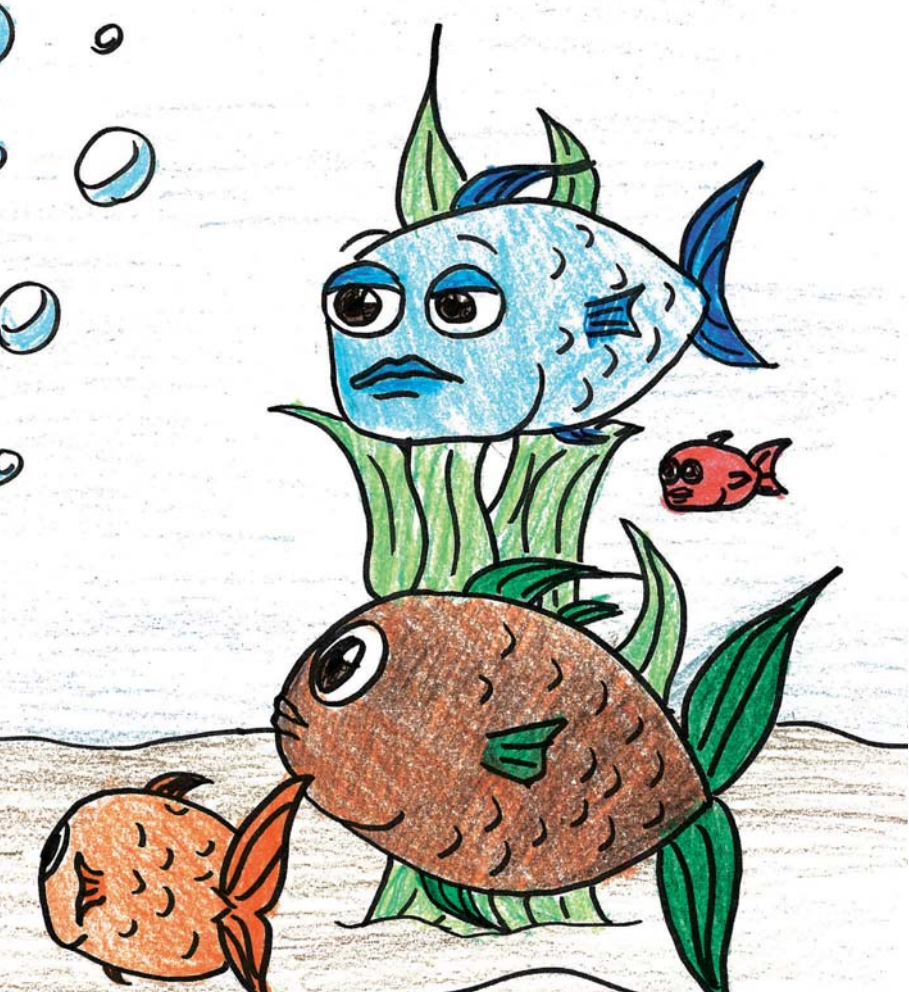
Kimse ayrılmadı. Karar coşkuyla kutlandı. Az önceki karamsarlık yerini kurtuluş umutlarına bırakmıştı. Belki de artık hiçbir balık onlara kötü davranamayacak, yiyeceklerini ellerinden alamayacak, kovamayacak, dövemeyecekti. Bütün balıklar coşku içinde şarkı söyleyip dans ederken birkaç yaşlı bir balık düşünceli düşünceli küçük balığın yanına gittiler. İçlerinden en yaşlı olanı,

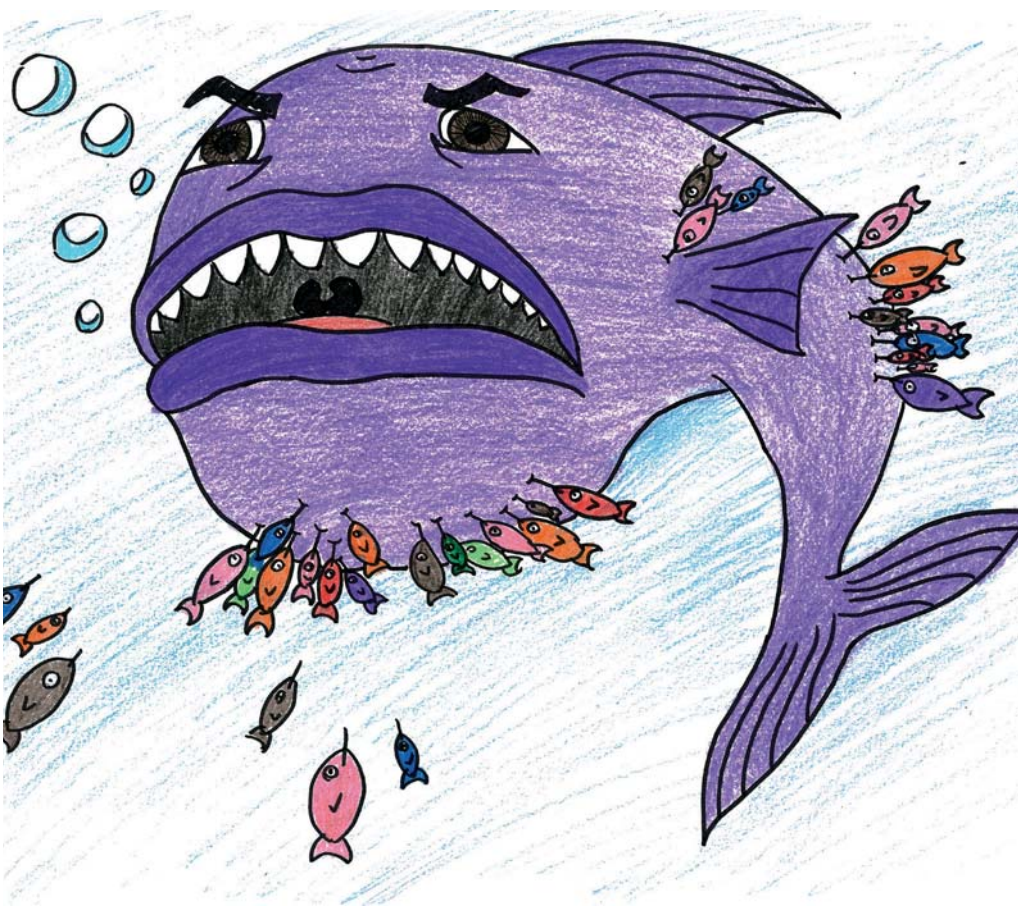

– Pekâlâ evlat, şimdi ne yapacağız? Bu konuda bir düşüncen, bir önerin var mı, diye sordu.

Küçük balık, biraz düşündükten sonra,

– Var, dedi. Şimdi beni iyi dinleyin. Önce küçük gruplara ayrılacağız. Bir arada gezmeyeceğiz ama birbirimizi görecek uzaklıkta olacağız. Sonra her balık ağzına bir iğne alacak, onu yanından hiç ayırmayacak. Böylece büyük balık geldiğinde hepimize değil sadece bir gruba saldırabilecek. Ama o bir gruba saldırınca biz de kaçmayacak, arkadan ona saldıracağız.

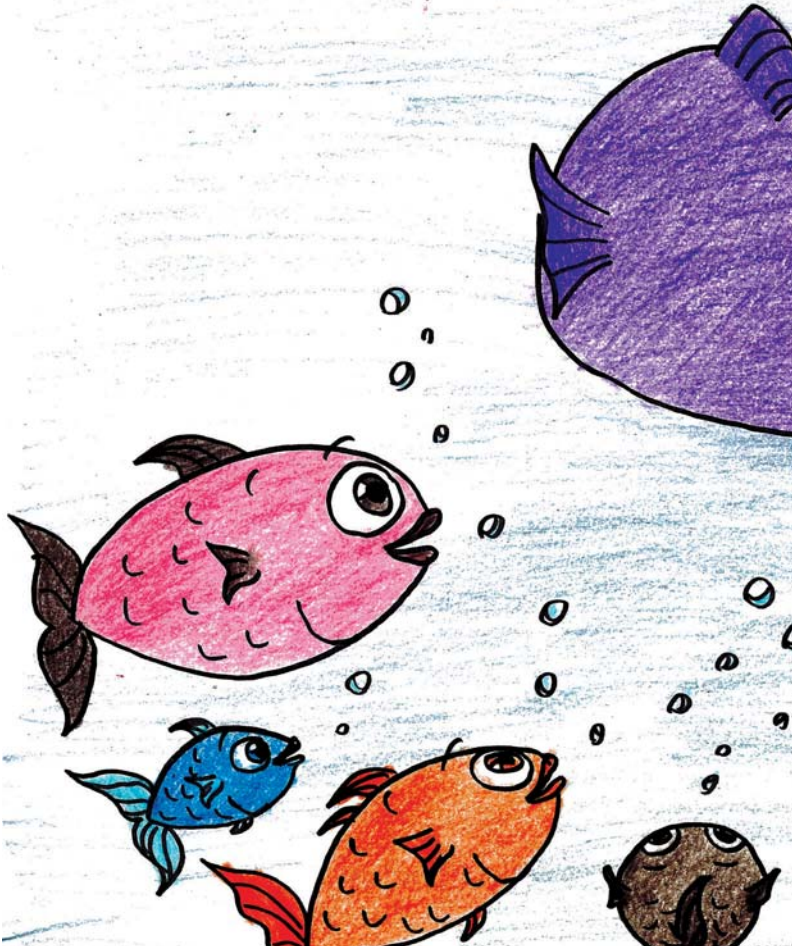
Her balık ağzındaki iğneyi onun sırtına batırmaya başlayacak. Böylece o önündeki grubu kovalamayı bırakacak ve diğerlerine saldırmaya çalışacak. Ama biz hep aynı şeyi yapacağımız için acıdan canı yanan büyük balık ne yapacağını şaşırarak ve yorulup uzaklaşacak. Bir daha da saldırmaya cesaret edemeyecek. Ayrıca onun geldiğini önceden görebilmemiz için etrafımıza nöbetçiler koyacağız. Böylece onun geldiğini uzaktan görebilecek ve hazırlık yapabileceğiz.

Küçük balığın söyledikleri yaşlı balıkların aklına yatmıştı. Hemen o gece gruplar oluşturuldu, her balık kendine bir iğne buldu ve etrafa nöbetçiler koydular. Gece uykuya daldıklarında hepsinde bir rahatlık vardı. Gün çok yorucu geçmişti. Huzur içinde uyudular.

Sabahleyin, nöbetçilerin “geliyor” sesiyle uyandılar. Hepsi hazırlıklıydı; bu sefer büyük balığa sürpriz yapacaklardı. Olan bitenden habersiz büyük balık, her zamanki alışkanlığıyla küçük balıklara yaklaştı. Fakat ummadığı bir manzarayla karşılaştı. Küçük balıklar sürü halinde durmuyor, aksine ufak ufak gruplar halinde ve birbirlerinden uzak duruyorlardı. “Bu da neyin nesi oluyor” diye düşündü ama fazla kafa yormadı. Gözüne kestirdiği en yakın gruba doğru yaklaştı. İşlerin her zamanki gibi yürüyeceğini sanıyordu. Ama yanıldı. O, balıkları kovalamaya başlayınca birden sırtında, karnında acılar hissetmeye başladı. Canı o kadar yanmıştı ki, durmak zorunda kaldı. Durunca, küçük balıkların sırt ve karın tarafında olduklarını gördü. Bu sefer onları kova-

lamaya başladı. Fakat aynı şey oldu. Büyük balık, yakınındaki küçük balıkları kovalamaya başlayınca diğer balıklar onun peşine düşüyor ve sırtına, karnına, her tarafına iğneleri batırıyorlardı.

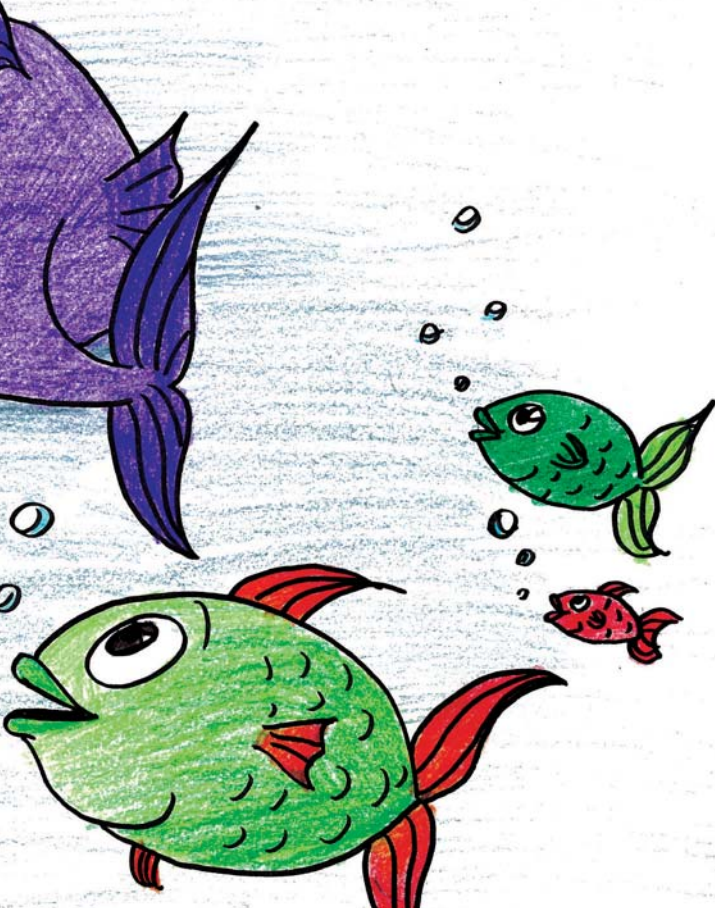
Büyük balık bu acıya daha fazla katlanamadı ve çekilip gitmek zorunda kaldı. O gün, hiçbir balığı midesine indirememişti. Küçük balıklar, büyük bir zafer kazanmışlardı. O günden sonra büyük balık şansını birkaç kez denedi ama her seferinde aynı sonuçla karşılaştı. Ondan sonra küçük balıkların olduğu yere bir daha uğramadı. Küçük balıklar ise,

bu zaferden sonra daha bir kaynaştılar, aralarındaki dostluk, kardeşlik, sevgi ve dayanışma duygusu arttı. Aralarından birisi hastalanınca diğerleri onun yardımına koşuyor, aç kalınca yiyeceklerini bölüşüyorlardı. Her işi birlikte yapıyor, birlikte yaşıyorlardı.

Küçük balık, çok mutluymuştu. Balıkların mutluluğu kendisini de mutlu ediyordu. Onların bu mutluluğunda kendisinin de payı olduğunu biliyor ve şöyle düşünüyordu:

“Hayatta başkalarını mutlu etmekten daha değerli ne olabilir ki?”

GÖKKUŞAĞI VE BÜYÜK UÇAK

Çok sayıda küçük uçak gökyüzünde usulca uçuyordu. Hepsi birbiriyle arkadaşta ve hepsi de birbirlerini çok seviyorlardı. İçlerinde diğerlerinden daha büyük olan sadece bir uçak vardı. Bu büyük uçak diğerlerinden daha hızlı uçabiliyor, daha yükseklere çıkabiliyor ve daha çok sayıda insan taşıyabiliyordu. Uçaklar ne zaman birlikte uçmak isteseler, büyük uçak arkadaşlarına “Hadi daha hızlı, daha yükseklerde uçalım!” diyordu.

Oysa o, küçük arkadaşlarının daha hızlı ve daha yükseklerde uçamayacağını biliyordu. Bunu bildiği halde böyle söylüyordu. Kendisinin arkadaşlarından daha üstün, daha güçlü, daha cesur, daha güzel olduğunu göstererek arkadaşlarını küçümsüyordu. Arkadaşları onun teklifini reddettiklerinde,

– Hıh, gördünüz mü, siz benim yaptıklarımı yapamazsınız! diyerek arkadaşlarıyla alay ediyordu.

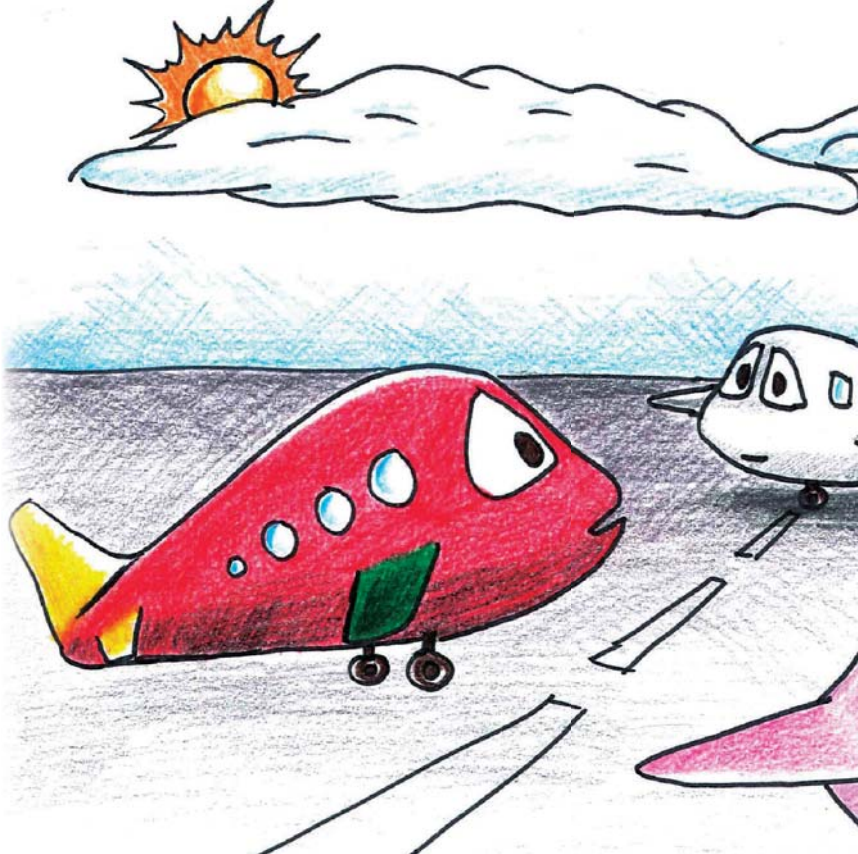
İşte bu son uçuştan sonra da benzer şeyler oldu. Küçük sevimli uçaklar gökyüzünde doyasıya uçtuktan sonra, “artık yeter” deyip yere inmeye karar verdiler. Hepsi de çok yorulmuş, acıkmışlardı. Havaalanına yaklaşıncaya

peş peşe alçalıp yere inmeye başladılar. Son uçak da yere indikten sonra aralarında koyu bir sohbe daldılar. Kimisi gördüğü dağları, ormanları; kimisi nehirleri, gölleri, denizleri anlatıyor, kimisi de şehirlerin ne kadar kalabalık, yolların daracık, evlerin minnacık olduğundan şikâyet ediyordu. İçlerinden en küçük ve sevimli olanı,

- Ben olsam şehirlerde yaşamayı hiç tercih etmezdim, dedi. O gürültü, o kalabalık, o pis hava katlanılacak gibi değil, değil mi, diyerek arkadaşlarının onayını almak istedi.

Onu dikkatle dinleyen, kanatları yeşil, kuyruğu sarı, gövdesi kırmızı uçak,

- Haklısın, ben orman kenarında bir kır yerinde yaşamayı tercih ederdim. Böylesi yer-

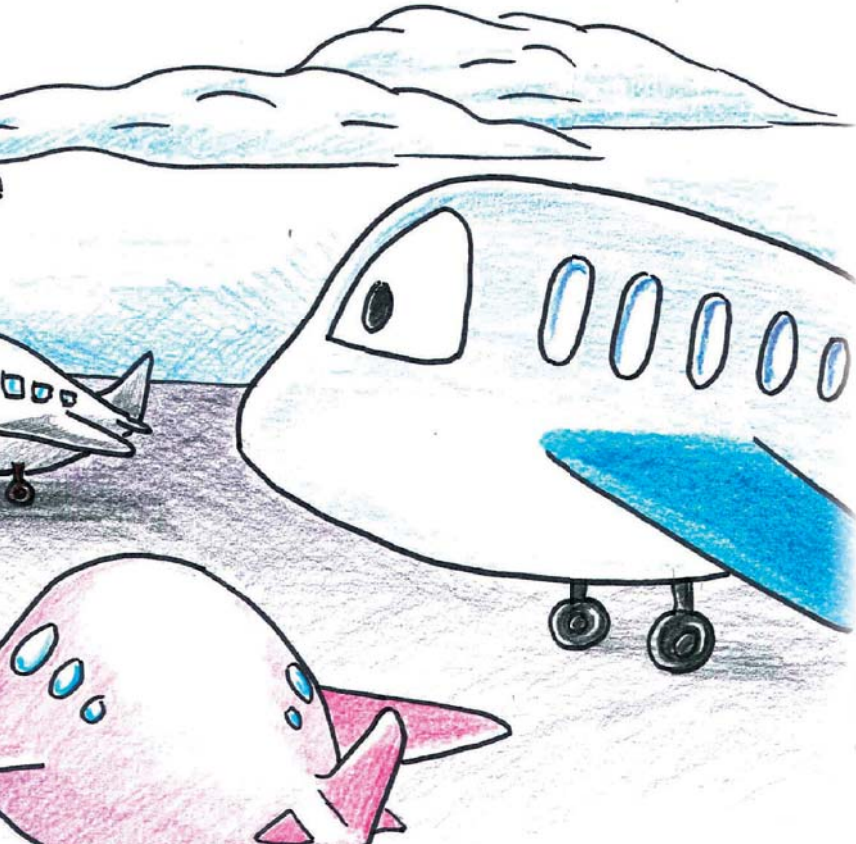
lerin havası, suyu tertemiz olur. Orada yaşam daha sağlıklı.

Sohbeti başından beri can kulağıyla dinleyen mavi kanatlı uçak,

- Ama oraları da sıkıcı olur, diye söze karıştı. Ne sinema var ne tiyatro ne de başka bir şey. Kim bilir belki de elektrik bile yoktur. Ben elektriğin hala olmadığı böyle yerlerin olduğunu duymuştum. Artık elektriksiz ne yapılabilir ki?

Düşüncesinin doğruluğundan o kadar emindi ki, kimsenin kendisine itiraz etmeyeceğini sanıyordu. Ama öyle olmadı. Rengârenk kanatları, süslü kuyruğu, küçük sevimli burunu olan uçak ona itiraz etti.

- Anlaşılan senin bazı insanların nasıl

yaşadıklarından haberin yok. Bazı insanlar havası, suyu temiz yerlerde evler yaptırıyor ve orada yaşıyorlar. Böyleleri gündüz vaktinde arabayla şehre gidiyorlar akşamları ise dinlenmek için evlerine geliyorlar.

Bu koyu sohbet böyle uzayıp gidecekti ki en büyük uçak söze karıştı. O, kendisi dışındaki bir şeyle ilgilenmeyi sevmediği için böylesi konuşmalardan sıkılıyordu. Tekrar uçmak ve arkadaşlarından ne kadar üstün olduğunu bir daha göstermek istiyordu.

– Hadi bir daha uçalım. Üstelik bu sefer daha hızlı ve daha yükseklerde uçalım. Bulutların üstüne çıkalım ve orada görünmez olalım.

Arkadaşları, büyük uçağın bağıra bağıra sunduğu öneriyi kabul etmediler. Hepsi yorulmuştu. Mavi kanatlı uçak,

– Bugünlük yeter. Biz oturup sohbet etmek istiyoruz. Sen de gel bize katıl istersen.

Ama büyük uçak onları dinlemek niyetinde değildi.

– Ben sizin uçamayacağınızı biliyordum zaten, diyerek arkadaşlarını bir kez daha küçümsedi.

Arkadaşları onun bu sözlerine ve davranışına çok üzülmüşlerdi. Ama bu durum büyük uçağın umurunda değildi. Hiçbir şey olmamış gibi kanatlarını açıp biraz hızlandıktan sonra havalandı. Giderek arkadaşlarından uzaklaştı ve gözden kayboldu. Gökyüzünde şimdi tek başınaydı. Yanında sadece sayıları giderek artan bulutlar vardı. O, bulutların da üstüne çıktı ve uzaklara, hiç bilmediği yerlere doğru uçmaya devam etti.

Böyle uçup giderken çok uzakta, ufukta, sanki gökyüzünün yerle birleştiği yerde ren-gârenk, yay gibi duran bir şey gördü. Büyük uçak böyle bir şeyi daha önce hiç görmemişti. Yanına gitmeye, onunla konuşup ne olduğunu anlamaya karar verdi. Yanına yaklaştıkça onun çok güzel olduğunu görüyordu. Onda bütün renkler yan yana, iç içe duruyordu. Büyük uçak bu güzellik karşısında adeta büyü-lenmişti.

“Ah, ben de böyle güzel olsam.” Diye içinden geçirirken ne olduğunu merak ettiği şeyin yanına varmıştı bile.

- Söyler misin senin adın ne, diye söze başladı büyük uçak.

- Benim adım Gökkuşuğı, dedi karşısın-

daki. Peki ya senin adın ne, kimsin sen ve nereden geliyorsun?

Büyük uçak kendisini tanıttı ve nereden geldiğini söyledi. Ama o Gökkuşuğu hakkında daha çok şey bilmek, öğrenmek istiyordu. Merakla sordu:

– Sen burada yalnız mı yaşıyorsun? Nereden geliyorsun? Çok güzel olduğuna göre pek mutlu olmalısın?

– Ben yağmurlardan sonra çıkar gelirim ama bir süre sonra kaybolurum, yeniden yağmur yağıncaya kadar da ortalıkta gözükmem. Burada yalnız yaşıyorum ve bu yüzden hiç de mutlu değilim. Ne konuşabileceğim ne de sohbet edebileceğim bir arkadaşım var. Güzel olmak mutlu olmak için yeterli olmuyor. Bir ar-

kadaşımın olmasını hiçbir şeye değişmezdim. Sen pek mutlu görünmüyorsun, yoksa senin de mi hiç arkadaşın yok?

- Benim arkadaşlarım var tabii, diye yanıt verdi büyük uçak. Var ama ben onlarla pek konuşmuyorum. Onlar benim gibi ne hızlı uçabiliyorlar ne de yükseklerle çıkabiliyorlar. Ben büyük bir uçağım oysa onlar çok küçükler.

Gökkuşaağı bu sözlere çok şaşırdı. Birisinin arkadaşları hakkında böyle konuşması hiç de doğru değildi.

- Anlaşılan, dedi Gökkuşaağı, sen arkadaşlarımı küçümsüyor, belki de alay ediyorsundur. Bu çok kötü bir şey. Sen arkadaşlarının değerini bilmiyorsun. Bir gün arkadaşsız kalırsan yalnızlığın ne demek olduğunu o zaman anlarsın. Ben senin yerinde olsam hemen gider arkadaşlarımdan özür dilerdim.

Büyük uçak Gökkuşaağının böyle konuşmasına anlam verememişti. Tekrar görüşmek üzere Gökkuşaağı ile vedalaştı ve havaalanına gitmek üzere geri döndü. Havaalanına döndüğünde gördüklerini arkadaşlarına anlatmak için sabırsızlanıyordu. O güne kadar hiçbirinin görmediğı bir şey görmüştü. Bunu anlatırken arkadaşlarının kendisini nasıl hayran hayran dinleyeceklerini düşünüyordu. Çok geçmeden havaalanına yaklaşmıştı. Yavaşça alçaldı ve yere indi.

Arkadaşlarının kendisini orada beklediklerini düşünüyordu. Ama bir de ne görsün! Havaalanı bomboştı. Arkadaşlarının hiçbirisi yerinde değildi. Gelirler diye bekledi ama saatler geçti gelen giden olmadı. Canı o kadar

sıkılmıştı ki, sıkıntıdan patlayacak gibi olmuştu. Birileriyle konuşmak, gördüklerini, yaşadıklarını anlatmak istiyordu. Hava kararmıştı. Bu saatlerde arkadaşları hep gelmiş olurlardı. Acaba nerede kalmışlardı? Yoksa başlarına bir şey mi gelmişti? Şimdi de merak içini kemirmeye başlamıştı. “Ne yapsam da nerede olduklarını öğrensem” diye düşündü ama bir yol bulamadı. Beklemekten başka çaresi yoktu. Zaman geçmek bilmiyordu.

Koca havaalanında böyle yapayalnız beklerken Gökkuşağının sözleri aklına geldi. “Bir arkadaşımın olmasını hiçbir şeye değişmezdim.” demişti Gökkuşağı.

“Evet,” diye kendi kendine söylendi büyük uçak, “Gökkuşağı ne kadar da haklıymış. Şimdi ben de bir arkadaşımın olmasını hiçbir şeye değişmem. Arkadaşlarımın nerede olduğunu bilmek, onların yanına gitmek için her şeye katlanmaya razıyım. Ah bir gelseler, hepsinden özür dileyeceğim.”

Büyük uçak, bu düşüncelere dalmışken birden arkadaşlarının uzaktan gelen sesleriyle kendine geldi. Bütün arkadaşları gökyüzünden yere doğru usulca süzülüyorlardı. Çok geçmeden hepsi birbirinin ardı sıra yere indi. Çok neşeliydiler. Birbirleriyle şakalaşıyor, şarkılar söylüyor, bağıra çağıra konuşuyorlardı. O kadar ki, hiçbiri büyük uçağın orada olduğunu fark etmemişti bile. Büyük uçak bu duruma daha da üzüldü. Oysa şimdi onlarla birlikte olmayı, şarkı söylemeyi, şakalaşmayı, oynamayı, onların bir parçası olmayı ne kadar da istiyordu!

Onun orada olduğunu fark eden yeşil ka-

natlı, sarı kuyruklu, kırmızı gövdeli uçak oldu.
– Aaa bakın, Büyük uçak da gelmiş, diye bağırdı.

Sonra büyük uçağa dönerek,

– Heyy! sen de gelip aramıza katılsana!

Kırmızı uçağın sesini duyanlar dönüp büyük uçağa baktılar. Hepsi bir ağızdan,

– Evet, sen niye orada yalnız duruyorsun, hadi gelsene, diye seslendiler.

Onların bu davranışı büyük uçağı hem utandırmış hem de duygulandırmıştı. Alay ettiği, küçük gördüğü arkadaşları bir şey olmamış gibi onu aralarına çağırıyorlardı. Kendisini sevdiklerini anlamıştı. Arkadaşlarına usulca yaklaştı. Arkadaşları onun bu üzgün halini

görünce birden sessizleştiler. Büyük uçak çok üzgün ve alçak bir sesle,

- Beni biraz dinlemenizi istiyorum sizden. Ben bugüne kadar sisi hep küçük gördüm, sizinle alay ettim, sizi horladım. Siz ise bana hep sevgiyle yaklaştınız. Size karşı bencillik yaptığımı, çok kötü davrandığımı bugün daha iyi anladım. Bu yüzden hepimizden özür diliyorum. Umarım beni bağışlarsınız. Hepinizi çok seviyorum.

Büyük uçağın bu davranışı, bütün uçakları duygulandırmıştı. Söyledikleri doğruydü ama onlar da büyük uçağı affetmeye hazırlardı. Hepsi bir ağızdan "Biz de seni çok seviyoruz!" diye bağıldılar.

PALYAÇO VE KÜÇÜK ÇOCUK

Bir zamanlar bir köyde çok iyi kalpli bir palyaço yaşardı. İyi kalpli palyaçonun hiç kimsesi yoktu. Evde tek başına yaşayan palyaçonun bu yüzden canı çok sıkılıyordu. “Ah,” diyordu kendi kendine “ne olurdu benim de yakınlarım, çocuklarım olsaydı...” Sonra devam ediyordu “Onlarla konuşur, sohbet eder, hatta onları eğlendirmek için elimden geleni yapardım.”

Bir gün palyaço yine kafasında bu düşüncelerle evden çıktı, köyün sokaklarında dolaşmaya başladı. Böyle dolaşırken yolun kenarına oturdu, içten içe ağlayan küçük, sevimli bir çocuk gözüne çarptı. Çocuğun haline çok üzüldü. “Bu sevimli çocuğu çok üzen bir şeyler olmalı, acaba nedir?” diye düşündü ve çocuğa sormaya karar verdi. Ağlayan çocuğun yanına sessizce yaklaştı, çocuğun başını okşayarak ve alçak bir sesle,

– Söyler misin seni üzen nedir? Sen çok iyi bir çocuğa benziyorsun, sana nasıl yardım edebilirim, diye sordu.

Küçük çocuk, başını kaldırıncaya çok şaşırıldı. Kendisiyle konuşan bu tuhaf elbiseli,

tuhaf burunlu, yüzü boyalı adamı daha önce görmemişti. Adamın bu haline içinden gülmek geldi ama o kadar çok üzgündü ki, gülemedi. Sadece hıçkırarak,

– Siz bana yardım edemezsiniz, diyebildi.

Palyaço kendi yalnızlığını unutmuştu. Çocuğu bu haliyle bırakmamaya karar vermişti.

– Ama belli olmaz, bana niçin ağladığını söylersen belki de sana yardım edebilirim, diye üsteledi.

Küçük çocuk, palyaçonun bu ısrarına dayanamadı ve niçin ağladığını anlatmaya karar verdi. Hıçkırıklar içinde,

– Benim, dedi küçük çocuk, hiç arkadaşım yok. Kimse benimle oynamıyor, kimse benimle konuşmuyor, kendimi çok yalnız hissediyorum; oysa ben de diğer çocuklarla oynamak, koşmak, konuşmak istiyorum.

Palyaço, diğer çocukların kendisiyle niçin oynamadıklarını çocuğa sormadı. Az önceki kararı bir kez daha aklından geçti: Çocuğu bu haliyle bırakmayacaktı. Çocuğun yanına oturarak,

– Bak sana ne göstereceğim, diyerek cebinden küçük bir top çıkardı.

Çocuk, Palyaçonun avucundaki topa bakarken palyaço iki elini üst üste koyup arkasından avuçlarını açınca topun kaybolduğunu gördü. Top yok olmuştu. Çocuk şaşkınlık içinde bakarken bu sefer palyaço topu şapkasından çıkardı. Sonra palyaço ayağa kalkıp önce tavşan arkasından maymun taklidi yaptı. Kü-

çük çocuk ağlamayı unutmuş palyaçonun hareketlerine kahkahalarla gülüyordu. Palyaço da çok mutlu olmuştu. Çocuğu mutlu etmek kendisine yalnızlığını unutturmuştu. İkisi de o kadar çok eğlenmişlerdi ki, gülmekten yorgun düşmüşlerdi. İkisi de yolun kenarına oturup geçenleri sessizce izlediler. Palyaço, küçük çocuğu diğer çocuklarla nasıl arkadaş yapabileceğini düşünüyordu. Biraz zaman geçtikten sonra sanki ne yapacağına karar vermiş gibi birden ayağa kalkarak,

– Gel, dedi küçük çocuğa.

Elinden tutup ayağa kaldırdı sonra doğruca diğer çocukların oynadığı parka gittiler. Parkta oynayan çocuklar, yanında küçük bir çocuk olan palyaçoynu görünce meraktan hemen yanına koştular. Palyaço çocukların ilgisini görünce fırsatı kaçırmadı. Hemen cebinden küçük topunu çıkardı, az önce yaptığı küçük sihirbazlık numarasını yaptı; arkasından maymun taklidi yaptı. Çocuklar onun hareketlerine kahkahalarla gülerken o başka başka hareketler yapıyor, onları daha da güldürüyordu.

O gün bütün çocuklar evlerine mutlu şekilde dönmüşlerdi. Anneleri ve babaları çocukların bu neşesine hem şaşırmış hem de sevinmişlerdi. Çünkü çocuklarını hiç bu kadar neşeli ve mutlu görmemişlerdi. O günden sonra palyaço, küçük çocukla birlikte diğer çocuklarla her gün buluşmaya, hava kararınca kadar birlikte eğlenmeye başladılar. Küçük çocuk diğer çocuklarla kaynaşmış, arka-

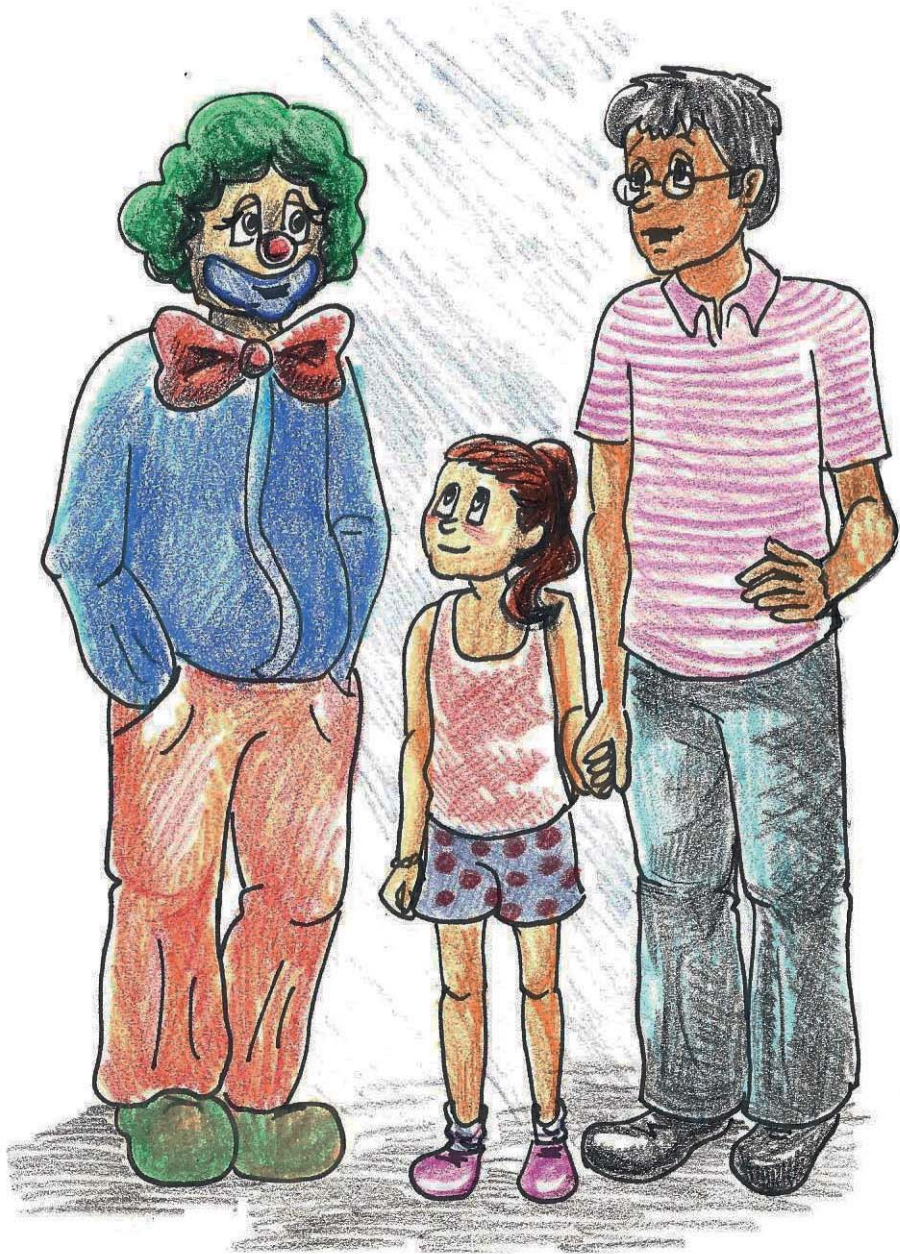
daş olmuş, yalnızlıktan kurtulmuştu.

Ama küçük çocuk palyaçoyu üzen bir şeyin olduğunu fark etmişti. Gerçi palyaço kendisiyle ilgili hiçbir şey anlatmamıştı ama çocuklardan ayrılır ayrılmaz düşüncelere daldığını, üzüldüğünü hissetmişti.

Bir gün bunu palyaçoya soracak gibi oldu ama palyaço konuyu hemen değiştirdi. Bunun üzerine küçük çocuk palyaçoya yardım etmek için onun 'sırrı'nı öğrenmeye karar verdi.

Yine böyle bütün çocuklarla eğlendikleri bir günün sonrasında palyaço uzağdan görünmeyecek şekilde takip etmeye başladı. Palyaço takip edildiğinden habersiz, diğer evlerden oldukça uzak olan evine gitti. Hava biraz kararmıştı. Işığın yakıp yatağına sırtüstü uzandı. Belli ki yorgundu. Küçük çocuk sessizce pencereye yaklaştı ve palyaçonun ne yaptığını görmeye çalıştı. Bir de ne görsün... Çocukları eğlendiren o neşeli, hep gülen, komik hareketler yapan palyaço gitmiş, yerine düşünceli, üzüntüden gözlerinden sessizce yaşlar akan bir adam gelmişti. Palyaço birisiyle konuşur gibi ağzını kimildatıyordu. Kulağını pencereye dayadı ve palyaçonun ne söylediğini duymaya çalıştı. Palyaçonun şöyle dediğini duyar gibi olmuştu,

- Ben neden bu kadar yalnızım, neden benim kimsem yok, neden kimse benimle arkadaş olmuyor? Evet çocuklarla birlikte olmak, onları eğlendirmek, mutlu etmek çok güzel bir şey. İnsan kendisi için bir şey istemeden başkalarını mutlu edebiliyorsa o zaman

kendisi de mutlu olabiliyor. Ama ben kendimi yine de çok yalnız hissediyorum. Çocuklar gibi büyükler de benimle arkadaş olsalar ne kadar mutlu olurum.

Küçük çocuk bu sözleri duyunca çok üzölmüştü. Daha fazla dinlemeye dayanamadı ve koşarak eve gitti. Anne babasına kendisini bu kadar eğlendiren adamın aslında ne kadar mutsuz olduğunu bütün duyduklarını aktararak anlattı. Çocuğun annesiyle babası hem palyaçonun durumuna üzölmüşlerdi hem de kendilerinin ne kadar yanlış yaptıklarını anlamışlardı. Nasıl olurdu da çocukları bu kadar mutlu eden adamı bir gün olsun merak edip çağırmaslardı? O adamı eve davet etmek, onunla tanışmak neden hiç akıllarına gelmemişti?

Ertesi gün küçük çocuğun babası palyaço ile sokakta karşılaştı. Küçük çocuk da babasının yanındaydı. Baba palyaçonun yanına yaklaştı ve kendisiyle tanışmak istediklerini, uygun bir zamanda eve akşam yemeğine beklediklerini söyledi. Palyaço böyle bir şeyle karşılaşacağını hiç düşünmemişti. Teklifi memnuniyetle kabul etti. O akşam palyaço küçük çocuğun ailesiyle tanıştı ve ondan sonra hep dost olarak kaldılar.

Çocuklarını mutlu eden palyaçonun durumunu öğrenen diğer çocukların aileleri de palyaço ile tanışarak o günden sonra onu hiç yalnız bırakmadılar. İnsanların sevgisi palyaçoju çok mutlu etmişti.

Önsöz Dergisi kimi zaman çocuk yazarlara kimi zaman da çocuklar için yazanlara, çizenlere yer verdi. "Oğluma Masallar" dergide bir masal serisi olarak yayınlandı ve resimlendi.

Çocuklara ve hep çocuk kalanlara...